MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 19 października 2026 r.

Poz. 1017

UCHWAŁA NR 202
RADY MINISTRÓW

z dnia 6 października 2026 r.

w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2027–2031

Na podstawie art. 156 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. poz. 1907, z 2025 r. poz. 1705 oraz z 2026 r. poz. 646 i 815) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2027–2031, który stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*

Załącznik do uchwały nr 202 Rady Ministrów
z dnia 6 października 2026 r. (M.P. poz. 1017)

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Ochrona ludności i obrona cywilna

PROGRAM OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ NA LATA 2027–2031

Ochrona ludności i obrona cywilna

Spis treści

Wstęp **4**

Część I – Diagnoza **5**

Stan prawny 5

Doświadczenia z realizacji Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026 6

Diagnoza systemu ochrony ludności i obrony cywilnej 10

Część II – Kierunki rozwoju **20**

Wymiary rozwoju systemu ochrony ludności i obrony cywilnej 20

Cel strategiczny i kierunki jego realizacji 21

Współpraca z sektorem społecznym w systemie ochrony ludności i obrony cywilnej 23

Zasady Programu ochrony ludności i obrony cywilnej 26

Obszary Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej 27

Główne etapy realizacji Programu 32

Część III – Realizacja **36**

Podział środków finansowych 36

Realizacja programu ochrony ludności i obrony cywilnej w województwie 44

Zasady realizacji inwestycji 48

Monitorowanie realizacji programu 54

Załączniki **55**

Załącznik 1. Tabela obszarów, podobszarów i zadań Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej .. 55

Załącznik 2. Podział środków finansowych 67

Załącznik 3. Tabela kwalifikowalnych zakupów 78

Wstęp

WPROWADZENIE DO PROGRAMU

Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2027–2031 stanowi dokument rządowy określający kierunki, cele i przedsięwzięcia w zakresie rozwoju systemu ochrony ludności i obrony cywilnej. Nie zastępuje on aktów prawa powszechnie obowiązującego, lecz stanowi podstawę koordynacji działań administracji publicznej oraz planowania przedsięwzięć organizacyjnych, rzeczowych oraz finansowych. Program jest istotnym elementem systemu bezpieczeństwa państwa, którego nadrzędnym celem jest zapewnienie skutecznej ochrony życia, zdrowia oraz mienia obywateli.

Dokument określa kierunki działań, zasady współpracy oraz zadania podmiotów odpowiedzialnych za przygotowanie i realizację przedsięwzięć związanych z zapobieganiem zagrożeniom, reagowaniem na sytuacje kryzysowe oraz ograniczaniem ich skutków. Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2027–2031 stanowi podstawę planowania i koordynacji działań państwa w obszarze ochrony ludności, wzmacniając zdolność Rzeczypospolitej Polskiej do skutecznego przeciwdziałania zagrożeniom oraz zapewnienia bezpieczeństwa obywatelom. Realizacja założeń programu ma na celu wzmocnienie odporności społeczeństwa, rozwój zdolności organizacyjnych i operacyjnych służb oraz instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, zwiększenie odporności systemu ochrony zdrowia i gotowości na zagrożenia biologiczne, a także podnoszenie świadomości obywateli w zakresie właściwego postępowania w sytuacjach nadzwyczajnych. Program uwzględnia współczesne wyzwania i zagrożenia wymagające kompleksowego podejścia oraz ścisłej współpracy administracji publicznej, służb ratowniczych, jednostek samorządu terytorialnego, społeczności lokalnych i organizacji pozarządowych.

Ponadto w Programie wskazano jego cele, zasady finansowania przedsięwzięć związanych z ochroną ludności i obroną cywilną, etapy ich realizacji. Program będzie podlegał monitorowaniu, które umożliwi ocenę skuteczności podejmowanych działań, identyfikację nowych potrzeb oraz aktualizację Programu w odpowiedzi na zmieniające się uwarunkowania bezpieczeństwa.

Program jest dokumentem podlegającym okresowej ocenie oraz aktualizacji wynikającej ze zmian środowiska bezpieczeństwa, uwarunkowań społeczno-gospodarczych, postępu technologicznego oraz doświadczeń z sytuacji kryzysowych.

Program uwzględnia również doświadczenia i dobre praktyki państw europejskich dotyczące organizacji systemów ochrony ludności, rozwoju infrastruktury ochronnej, edukacji społeczeństwa oraz przygotowania administracji publicznej.

Część I – Diagnoza

STAN PRAWNY

USTAWA O OCHRONIE LUDNOŚCI I OBRONIE CYWILNEJ

Aktem prawnym regulującym funkcjonowanie systemu ochrony ludności i obrony cywilnej w kraju jest ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. poz. 1907, z 2025 r. poz. 1705 oraz z 2026 r. poz. 646 i 815). Ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2025 r. W art. 2 ustawa definiuje ochronę ludności jako system składający się z organów administracji publicznej wykonujących zadania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa ludności przez ochronę życia i zdrowia ludzi, mienia, w tym zwierząt, infrastruktury niezbędnej do zaspokojenia potrzeb bytowych, dóbr kultury i środowiska w sytuacji zagrożenia, zwanych dalej „organami ochrony ludności", podmiotów wykonujących te zadania, zwanych dalej „podmiotami ochrony ludności", oraz zasobów ochrony ludności.

PROGRAM OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

Zgodnie z art. 7 ustawy podstawą finansowania realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej jest Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, zwany dalej: „Programem". Program jest najważniejszym dokumentem wykonawczym, zapewniającym prawidłowe finansowanie realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej.

Ustawa w art. 156 reguluje zasady opracowywania i przyjmowania Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. Program jest opracowywany przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych i przyjmowany w drodze uchwały Rady Ministrów. Projekt Programu zgodnie z art. 156 ust. 4 ustawy podlega szczególnej procedurze uzgodnieniowej. Po opracowaniu przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych projekt Programu jest uzgadniany z Ministrem Obrony Narodowej oraz opiniowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Po dokonaniu przewidzianych w ustawie uzgodnień i opiniowania z głównymi współwykonawcami Programu, projekt jest procedowany jako załącznik do uchwały Rady Ministrów w trybie przewidzianym dla dokumentu rządowego zgodnie z uchwałą nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

ZAWARTOŚĆ PROGRAMU

Ustawa określa źródła finansowania. Program wskazuje m.in. środki w podziale na poszczególne lata i poszczególnych dysponentów, o których mowa w art. 155 ust. 2 ustawy, odrębnie dla każdego z dysponentów. Szczegółową zawartość Programu określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2026 r. w sprawie szczegółowej zawartości Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej (Dz. U. poz. 946). Perspektywa czasowa Programu została określona w ustawie na 5 lat. Oznacza to, że Program ten obowiązuje od 1 stycznia 2027 r. do 31 grudnia 2031 r.

Program umożliwia planowanie i finansowanie inwestycji budowlanych o charakterze wieloletnim na podstawie art. 156a ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej.

DOKUMENTY POMOCNICZE

Dokumentami z obszaru ochrony ludności i obrony cywilnej uzupełniającymi Program są m.in. strategia rozwoju jednostek ochrony przeciwpożarowej, strategia rozwoju ochotniczych straży pożarnych „Florian 2050", strategia współpracy z organizacjami pozarządowymi, Rządowy Program Rezerw Strategicznych oraz rozdzielniki Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej realizacji zadań Państwowej Straży Pożarnej, ochotniczych straży pożarnych oraz Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej, a także Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej oraz Narodowy Program Zdrowia.

ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE ZAWARTOŚCI PROGRAMU

Program wypełnia wymogi określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2026 r. w sprawie szczegółowej zawartości Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. Okres realizacji Programu wskazano w rozdziale Stan prawny. Omówienie stanu systemu ochrony ludności i obrony cywilnej zawarto w rozdziale Doświadczenia z realizacji Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026 oraz Diagnoza systemu ochrony ludności i obrony cywilnej. Wskazanie kluczowych zadań w okresie realizacji Programu zawarto w rozdziale Cel strategiczny i kierunki jego realizacji oraz Główne etapy realizacji Programu. Określenie planowanej wysokości corocznych środków przeznaczonych na finansowanie zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej i wysokość środków finansowych przypisanych do poszczególnych obszarów w poszczególnych latach realizacji Programu zawarto w załączniku nr 2 do Programu. Wykaz obszarów i zadań wskazujący obszary realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej zawarto w załączniku nr 1 do Programu. Warunki przenoszenia środków finansowych między obszarami zawarto w rozdziale Podział środków finansowych podrozdział IV – Przesunięcia środków.

DOŚWIADCZENIA Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ NA LATA 2025–2026

PROGRAM 2025–2026

Do czasu wejścia w życie niniejszego Programu realizacja zadań ochrony ludności i obrony cywilnej odbywała się na podstawie Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026, przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie zatwierdzenia Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026 (M.P. poz. 541 i 1143). Program na lata 2025–2026 wszedł w życie w dniu 5 czerwca 2025 r. i obowiązuje do 31 grudnia 2026 r.

OBSZARY PROGRAMU 2025–2026

W Programie na lata 2025–2026 wydatkowanie odbywało się w 6 obszarach:

1. Obiekty zbiorowej ochrony.
2. Zabezpieczenie logistyczne i zapewnienie ciągłości dostaw.
3. Utrzymanie i rozwój podmiotów ochrony ludności i organizacji pozarządowych, w tym krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, Państwowego Ratownictwa Medycznego i jednostek ochrony przeciwpożarowej.
4. Edukacja, szkolenia oraz baza i zaplecze szkoleniowe.
5. Bezpieczna Łączność Państwowa oraz alarmowanie, ostrzeganie i powiadamianie.
6. Korpus obrony cywilnej.

Po wejściu w życie Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026 w czerwcu 2025 r. bezzwłocznie rozpoczęto jego realizację. Zgodnie z art. 199 ust. 3 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej w terminie 60 dni od dnia zatwierdzenia pierwszego Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej minister właściwy do spraw finansów publicznych, na zgodny wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych i Ministra Obrony Narodowej, dokonał przeniesień wydatków zaplanowanych w dziale „obrona narodowa” między częściami budżetu państwa, co dało możliwość finansowania zadań Programu.

W dniu 26 czerwca 2025 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Minister Obrony Narodowej uzgodnili podział środków finansowych na zadania ochrony ludności i obrony cywilnej w 2025 r. na podstawie art. 155 w związku z art. 199 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej. W dniu 3 lipca 2025 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zwrócił się do Ministra Finansów o dokonanie przeniesień wydatków zaplanowanych w dziale „obrona narodowa” między częściami budżetu państwa. W dniu 11 lipca 2025 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji przedstawił wojewodom podział przyznanych im środków. Przy podziale środków przedstawiono Zalecenia w sprawie podziału i rozliczenia środków przez wojewodów z Programu ochrony ludności i obrony cywilnej w roku 2025 dla jednostek samorządu terytorialnego. W dniu 20 sierpnia 2025 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zwrócił się do Ministra Finansów o ujęcie limitów wydatków poszczególnych dysponentów w projekcie budżetu państwa na rok 2026 r. Środki na rok 2026 zostały rozdysponowane zgodnie z zasadami planowania budżetowego.

W Programie Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026 przyjęto następujący podział środków:

Tabela 1. Podział środków na lata 2025-2026

Nr części budżetowej	Województwo/dysponent	Kwoty w 2025 roku (w tys. zł)	Kwoty w 2026 roku (w tys. zł)
85/02	dolnośląskie	356 905	381 092
85/04	kujawsko-pomorskie	239 084	255 287
85/06	lubelskie	277 733	296 554
85/08	lubuskie	118 900	126 957
85/10	łódzkie	282 831	301 998
85/12	małopolskie	388 514	414 844
85/14	mazowieckie (bez Warszawy)	451 975	482 606
85/16	opolskie	108 194	115 526
85/18	podkarpackie	278 777	297 669
85/20	podlaskie	161 132	172 051
85/22	pomorskie	283 792	303 025
85/24	śląskie	528 862	564 703
85/26	świętokrzyskie	132 368	141 338
85/28	warmińsko-mazurskie	191 350	204 318
85/30	wielkopolskie	410 093	437 884
85/32	zachodniopomorskie	203 704	217 509
85/14	Warszawa	213 412	227 875
42	MSWiA	487 517	520 564
Ogółem:		5 115 150*	5 491 800*

*kwoty zostały zaokrąglone do tysiąca złotych

PODZIAŁ ŚRODKÓW NA WOJEWÓDZTWA W PROGRAMIE 2025–2026

Kryterium wyjściowym podziału środków w ramach Programu w roku 2025 i 2026 było założenie, że co najmniej 90% zostanie przeznaczone dla województw, w tym 90% z tej kwoty na zadania realizowane przez samorządy. Pozostałe 10% zostanie przeznaczone na zadania ponadlokalne, inwestycje pilotażowe oraz strategiczne (centralne).

Następnie pula przeznaczona dla województw została podzielona według poniższych kryteriów:

1) ogólna liczba mieszkańców w województwach;
2) wskaźnik urbanizacji (liczba mieszkańców miast i wsi do ogólnej liczby mieszkańców);
3) wskaźnik zwiększonego bezpieczeństwa na wschodniej granicy Polski w ramach Programu „Tarczy Wschód” dla województw: lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego, warmińsko-mazurskiego i części województwa mazowieckiego;
4) miasto stołeczne Warszawa przy podziale środków traktowane było jak odrębne województwo z uwzględnieniem wskaźników: urbanizacji i ogólnej liczby mieszkańców.

Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej został jednokrotnie znowelizowany uchwałą nr 151 Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2025 r. zmieniającą uchwałę w sprawie zatwierdzenia Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026 (M.P. poz. 1143). Zmiana miała na celu usprawnienie wydatkowania środków w roku 2025.

Realizacja Programu w latach 2025–2026 odbywała się przy ścisłej współpracy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Obrony

Narodowej, administracji rządowej w województwie, jednostek samorządu terytorialnego oraz innych organów administracji publicznej. Głównym instrumentem realizacji Programu było realizowanie inwestycji przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, wojewodów oraz jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z uzgodnieniem pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji a Ministrem Obrony Narodowej zakupy inwestycyjne o wartości powyżej 50 000 zł oraz inwestycje budowlane finansowane ze środków Programu wymagają uzyskania pozytywnej opinii obu resortów w zakresie ich realizacji.

REALIZACJA PROGRAMU 2025–2026

W sprawozdaniu Rady Ministrów z dnia 20 maja 2026 r. z wykonania ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej zawarto szczegółowe dane dotyczące realizacji Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej w 2025 r., w tym informacje o zakupach, inwestycjach, wydatkowanych środkach, przeprowadzonych działaniach szkoleniowych oraz innych podejmowanych działaniach.

PORADNIK BEZPIECZEŃSTWA

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w porozumieniu z Ministerstwem Obrony Narodowej oraz Rządowym Centrum Bezpieczeństwa opracowało, wydrukowało i rozesłało do wszystkich gospodarstw domowych w kraju Poradnik Bezpieczeństwa.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji monitorował realizację Programu oraz wspierał w tym zakresie administrację rządową w województwie i jednostki samorządu terytorialnego.

MOCNE I SŁABE STRONY PROGRAMU 2025–2026

Ocena realizacji Programu w latach 2025–2026 pozwoliła wskazać następujące mocne strony:

1) dostępność znacznych środków finansowych na najważniejsze zadania ochrony ludności i obrony cywilnej, szczególnie na odtworzenie infrastruktury ochronnej, zakupy zasobów i dynamiczny rozwój bazy logistycznej;
2) zaangażowanie urzędów wojewódzkich i jednostek samorządu terytorialnego w proces inwestycyjny;
3) zapewnienie możliwości systematycznego finansowania ogólnopolskiego systemu odporności społecznej z udziałem organów i podmiotów ochrony ludności, organizacji pozarządowych i obywateli;
4) skuteczną współpracę i komunikację pomiędzy realizatorami Programu;
5) rozwój nowych obszarów współpracy cywilno-wojskowej jako istotnego elementu budowy systemu bezpieczeństwa państwa;
6) dostosowanie inwestycji do lokalnych potrzeb.

Jako elementy utrudniające realizację Programu w latach 2025–2026, które wymagają poprawy, zidentyfikowano następujące zagadnienia:

1) brak możliwości finansowania inwestycji wieloletnich;

2) konieczność większego wykorzystania środków teleinformatycznych i oprogramowania do przetwarzania wniosków;
3) stworzenie jednolitych kryteriów i mierników osiągania celów;
4) konieczność opiniowania inwestycji z uwzględnieniem czynników geograficznej dyslokacji zasobów i zgodności z planowaniem obronnym.

W zakresie realizacji inwestycji budowlanych główny wysiłek skierowany był na przygotowanie dokumentacji do inwestycji, co przełoży się na możliwości ich realizacji w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2027–2031. W celu racjonalnego wykorzystania środków finansowych Program zezwalał na przenoszenie limitów pomiędzy obszarem 1 a obszarem 2.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU 2025–2026

W dniu 20 maja 2026 r. Rada Ministrów przyjęła sprawozdanie z wykonania ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji przedstawił sprawozdanie w Sejmie w dniu 1 lipca 2026 r.

Doświadczenia z realizacji Programu na lata 2025–2026 wykorzystano przy tworzeniu niniejszego Programu, między innymi przez określenie kategorii zakupów kwalifikowanych oraz usprawnienie procesu opiniowania inwestycji i zakupów inwestycyjnych.

DIAGNOZA SYSTEMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ[1]

SYSTEM OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

System ochrony ludności i obrony cywilnej znajduje się w okresie intensywnego rozwoju zdolności organizacyjnych, infrastrukturalnych i operacyjnych. Ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej ustanowiła wspólne ramy prawne dla tego obszaru. Określiła zadania organów i podmiotów ochrony ludności. Uregulowała zasady planowania, wykrywania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania oraz funkcjonowania obiektów zbiorowej ochrony. Określiła również zasady organizacji obrony cywilnej i finansowania zadań.

Przyjęty model wykorzystuje istniejące struktury administracji publicznej, służb i podmiotów ratowniczych. Kluczową rolę w systemie pełnią Państwowa Straż Pożarna, ochotnicze straże pożarne, struktury zarządzania kryzysowego, Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz organizacje pozarządowe. Pozwala to wykorzystywać istniejące zasoby kadrowe, organizacyjne i techniczne oraz rozwijać je zgodnie z zadaniami określonymi w ustawie.

Dotychczasowe wdrażanie ustawy objęło równolegle budownictwo ochronne, zabezpieczenie logistyczne, rozwój podmiotów ochrony ludności, edukację i szkolenia, bezpieczną łączność oraz system ostrzegania i alarmowania. Według stanu na 1 stycznia 2026 r. wydano 20 aktów wykonawczych związanych

[1] Opracowanie na podstawie Sprawozdania dla Sejmu i Senatu RP z wykonania ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. poz. 1907, z późn. zm.) / Raport końcowy z ewaluacji Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej 2025–2026.

z realizacją ustawy. Ukształtowano tym samym podstawy prawne wykonywania zadań na poziomie centralnym, wojewódzkim i lokalnym.

Poszczególne zdolności systemu osiągnęły zróżnicowany stopień zaawansowania. Zbudowane zostały ramy prawne, organizacyjne i finansowe dla realizacji Programu. Znaczny postęp nastąpił w wyposażeniu służb, inwentaryzacji zasobów, zabezpieczeniu energetycznym oraz uruchamianiu systemów ewidencyjnych. Dalszego rozwoju wymagają przede wszystkim infrastruktura ochronna, lokalne zdolności logistyczne, zasoby kadrowe, integracja systemów oraz przygotowanie ludności.

Rozwój poszczególnych zdolności jest prowadzony równolegle i w sposób wzajemnie powiązany. Rozpoznanie infrastruktury ochronnej jest łączone z informowaniem mieszkańców o miejscach schronienia. Rozbudowie zaplecza magazynowego towarzyszy zwiększanie autonomii energetycznej i bezpieczeństwa wodnego. Doposażanie służb jest powiązane z rozszerzaniem sieci podmiotów ochrony ludności. Rozwój łączności i systemów alarmowania wspiera przygotowanie ewakuacji oraz współpracę cywilno-wojskową. Takie podejście służy stopniowemu zwiększaniu zdolności całego systemu, a nie wyłącznie jego poszczególnych elementów.

ORGANIZACJA I KOORDYNACJA SYSTEMU

Ustawa określiła strukturę organów i podmiotów realizujących zadania ochrony ludności i obrony cywilnej. Koordynacja na poziomie krajowym została powierzona ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. Na poziomie wojewódzkim zadania koordynacyjne wykonują wojewodowie. Istotna część zadań wykonawczych została powierzona jednostkom samorządu terytorialnego.

Dotychczas rozbudowano formalną sieć podmiotów ochrony ludności. W 2025 r. zawarto 960 porozumień o wykonywaniu zadań ochrony ludności lub obrony cywilnej. Wydano także 823 decyzje o uznaniu jednostek za podmioty ochrony ludności. Rozwiązania te umożliwiają określenie zakresu powierzanych zadań oraz odpowiedzialności poszczególnych podmiotów.

Rozwijano również współpracę z organizacjami pozarządowymi. Wojewodowie oraz organy samorządu terytorialnego zawarli 556 umów dotacyjnych z podmiotami ochrony ludności. Łączna wartość tych umów przekroczyła 356,7 mln zł. Środki wspierały realizację zadań oraz rozwój zdolności organizacyjnych i wykonawczych.

Podstawowe mechanizmy koordynacji pomiędzy poziomem centralnym, wojewódzkim a lokalnym funkcjonują. Szczególne znaczenie ma rola wojewody oraz bieżący przepływ informacji dotyczących zmian prawnych i realizacji zadań. Dalszego rozwijania wymagają mechanizmy współpracy poziomej. Dotyczy to wymiany informacji, doświadczeń i rozwiązań stosowanych przez poszczególne jednostki oraz podmioty systemu.

Dotychczasowe działania stworzyły podstawy funkcjonowania systemu w układzie wielopoziomowym. W latach 2027–2031 istotne będzie dalsze wzmacnianie współdziałania operacyjnego oraz rozwijanie procedur współpracy pomiędzy administracją, służbami a podmiotami wspierającymi.

Budownictwo ochronne stanowi jeden z głównych obszarów rozwoju systemu. Dotychczasowe działania koncentrowały się na rozpoznaniu istniejących zasobów oraz przygotowaniu podstaw do modernizacji i realizacji nowych inwestycji.

INFRASTRUKTURA OCHRONNA

Organy ochrony ludności zleciły jednostkom Państwowej Straży Pożarnej sprawdzenie 6936 budowli ochronnych. Przeprowadzono 4852 sprawdzenia. W przypadku 2568 budowli stwierdzono spełnianie albo możliwość spełnienia wymagań w zakresie ocenianym przez Państwową Straż Pożarną. Ocenie pod kątem możliwości pełnienia funkcji punktu schronienia poddano 5185 obiektów.

Równolegle prowadzono ocenę obiektów przez organy nadzoru budowlanego. Otrzymały one 4794 zlecenia sprawdzenia dotychczasowych budowli ochronnych. Sprawdzono 3710 obiektów. Prace te pozwoliły określić stan części istniejącej infrastruktury oraz zakres potrzebnych ekspertyz, dokumentacji projektowej i działań technicznych.

Proces rozpoznawania zasobów został powiązany z udostępnieniem informacji mieszkańcom. W grudniu 2025 r. uruchomiono aplikację „Gdzie się ukryć". Według stanu na dzień 2 marca 2026 r. zawierała ona 81 823 punkty schronienia. Ich szacunkowa pojemność wynosiła 23 338 227 osób. Odpowiadało to 62,8% liczby mieszkańców Polski. Baza jest systematycznie rozwijana wraz z weryfikacją kolejnych obiektów.

W 2025 r. przeprowadzono 7613 przedsięwzięć dotyczących miejsc doraźnego schronienia. Kolejne 627 przedsięwzięć dotyczyło ukryć, a 661 schronów. Zakres prac obejmował między innymi ekspertyzy techniczne oraz przygotowanie dokumentacji projektowej. Działania te przygotowują realizację modernizacji i inwestycji budowlanych.

Utworzono również Centralną Ewidencję Obiektów Zbiorowej Ochrony. System został uruchomiony pod względem technicznym w dniu 31 grudnia 2025 r. Ewidencja umożliwia systematyczne gromadzenie oraz aktualizowanie informacji o obiektach ochronnych.

Dotychczasowe działania znacząco zwiększyły wiedzę o istniejących zasobach. Zasadniczym kierunkiem na lata 2027–2031 pozostaje modernizacja istniejącej infrastruktury oraz zwiększanie liczby obiektów posiadających potwierdzone właściwości ochronne. Znaczenie ma również poprawa dostępności infrastruktury ochronnej na poziomie lokalnym. Dalszego rozwijania wymaga system wymiany informacji i ustalenia zasad dostępu do budowli ochronnych.

Rozwój budownictwa ochronnego wymaga perspektywy wieloletniej. Część rozpoczętych przedsięwzięć obejmuje przygotowanie techniczne i projektowe. Ich efekty będą następowały wraz z realizacją kolejnych etapów inwestycji.

Zabezpieczenie logistyczne warunkuje zdolność administracji, służb i podmiotów ochrony ludności do działania podczas zagrożenia. Dotychczasowe działania objęły rozwój magazynów, zasobów materiałowych, zabezpieczenia energetycznego, dostępu do wody oraz zasobów podmiotów leczniczych.

ZABEZPIECZENIE LOGISTYCZNE I CIĄGŁOŚĆ DOSTAW

Powstało, zostało wyremontowanych lub zmodernizowanych 1159 magazynów. Przeprowadzono również 17 312 przedsięwzięć dotyczących wyposażenia baz magazynowych. Zakupy obejmowały sprzęt ratowniczy, przeciwpowodziowy, transportowy i oświetleniowy. Pozyskiwano także namioty, łóżka polowe, kuchnie polowe oraz inne wyposażenie potrzebne podczas działań ochronnych.

Wzmocniono zaplecze podmiotów leczniczych. Zrealizowano 1382 inwestycje dotyczące zasobów szpitalnych. Działania te służą zwiększaniu zdolności placówek do funkcjonowania podczas zakłóceń w dostawach podstawowych mediów.

Istotny zakres przedsięwzięć dotyczył osiągania autonomii energetycznej. Wojewodowie wykazali 3286 budynków dostosowanych do uzyskania takiej zdolności. Zakupy obejmowały agregaty prądotwórcze, urządzenia do przechowywania paliwa oraz środki łączności satelitarnej i radiowej.

Rozwijano również rozwiązania zapewniające dostęp do wody. W 2025 r. zrealizowano 2748 przedsięwzięć w tym obszarze. Obejmowały one modernizację ujęć, przygotowanie alternatywnych źródeł zaopatrzenia oraz zakup urządzeń do transportu, przechowywania i uzdatniania wody.

Ważnym elementem zarządzania zasobami jest Centralna Ewidencja Zasobów Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. System został uruchomiony pod względem technicznym pod koniec 2025 r. W okresie wdrożeniowym wojewodowie prowadzili sprawozdania rzeczowe. Na koniec 2025 r. obejmowały one ponad 47 tys. pozycji.

Dotychczasowa rozbudowa zaplecza logistycznego zwiększyła zasoby dostępne na potrzeby ochrony ludności. Widoczny jest postęp w zakresie zabezpieczenia energetycznego oraz infrastruktury zaopatrzenia w wodę. Zróżnicowany pozostaje poziom lokalnego zabezpieczenia materiałowego i magazynowego. Szczególnego znaczenia nabiera zdolność do zabezpieczenia podstawowych potrzeb ludności w pierwszych 72 godzinach zakłócenia.

W latach 2027–2031 rozwój logistyki powinien obejmować dalsze zwiększanie zasobów oraz ich właściwe rozmieszczenie. Istotne będzie także powiązanie magazynowania z transportem i dystrybucją. Działania te powinny wspierać ciągłość dostaw wody, żywności, energii oraz innych podstawowych dóbr.

PODMIOTY OCHRONY LUDNOŚCI I ZASOBY KADROWE

Rozwój systemu obejmuje wzmacnianie podmiotów odpowiedzialnych za wykonywanie zadań. Dotychczas znaczący zakres działań dotyczył wyposażenia Państwowej Straży Pożarnej oraz innych podmiotów ochrony ludności.

Zakupiono 1932 komplety umundurowania specjalnego i wyposażenia osobistego (składające się z niemal 20 tys. elementów). Utworzono także rezerwę wyposażenia ratowników oraz pozyskano środki ochrony przeznaczone do działań obrony cywilnej.

Na potrzeby działań ratowniczych i ewakuacyjnych zakupiono 737 jednostek sprzętu. Obejmowały one samochody ratowniczo-gaśnicze, pojazdy specjalistyczne, łodzie, mikrobusy ewakuacyjne oraz wyposażenie ratownictwa medycznego. Dodatkowo zakupiono 148 jednostek sprzętu logistycznego oraz sprzętu przeznaczonego do działań związanych z zagrożeniami chemicznymi, biologicznymi, radiologicznymi i jądrowymi.

System wykorzystuje również potencjał Państwowego Ratownictwa Medycznego. W 2025 r. funkcjonowało 1711 zespołów ratownictwa medycznego. Wykonały one 3 295 393 wyjazdy. Lotnicze zespoły ratownictwa medycznego wykonały 11 257 wylotów. Lotnicze zespoły transportu sanitarnego wykonały 1644 wyloty.

SZKOLENIA

Rozszerzenie zakresu zadań zwiększa zapotrzebowanie na odpowiednio przygotowany personel. Dotychczas uruchomiono szeroki proces szkoleniowy. Akademia Pożarnicza przeszkoliła 1397 osób. Szkolenia objęły przedstawicieli administracji publicznej oraz kadrę Państwowej Straży Pożarnej.

Równolegle rozwijano system zapewniania jednolitych wymagań wobec podmiotów prowadzących szkolenia. W 2025 r. do Akademii Pożarniczej wpłynęło 139 wniosków dotyczących weryfikacji podmiotów prowadzących szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej. Proces ten służy zapewnieniu odpowiedniego poziomu i porównywalności prowadzonych szkoleń, a także ich profesjonalizacji.

Wojewodowie i organy samorządu terytorialnego zorganizowali ponad 5 tys. szkoleń. Uczestniczyło w nich ponad 182 tys. osób. Przeprowadzono również ponad 9 tys. przedsięwzięć edukacyjnych i informacyjnych.

Dotychczasowy rozwój systemu przyniósł wzrost zasobów rzeczowych oraz rozszerzenie działań szkoleniowych. Dalszego wzmacniania wymagają zasoby kadrowe. Szczególne znaczenie mają kompetencje związane z planowaniem, koordynacją, logistyką i obsługą systemów technicznych. Potrzebne jest również zapewnienie odpowiedniej liczby osób do wykonywania nowych obowiązków.

W latach 2027–2031 rozwój kadr powinien postępować równolegle z rozwojem infrastruktury i wyposażenia. Istotne będzie prowadzenie regularnych szkoleń

i ćwiczeń. Pozwoli to nabywać i utrwalać kompetencje oraz sprawdzać zdolność współdziałania wielu podmiotów.

OSTRZEGANIE, ALARMOWANIE I BEZPIECZNA ŁĄCZNOŚĆ

System ostrzegania i alarmowania posiada funkcjonujące mechanizmy operacyjne. Rządowe Centrum Bezpieczeństwa zapewnia całodobowe monitorowanie zagrożeń oraz obieg informacji. W 2025 r. rozesłano 306 alertów dotyczących między innymi zagrożeń pogodowych, sanitarnych i pożarowych.

W ramach procedury ostrzegania i alarmowania wojsk oraz ludności cywilnej o zagrożeniu uderzeniami z powietrza właściwe działania uruchamiano w 2025 r. 64 razy. Mechanizm ten stanowi element bieżącej zdolności państwa do przekazywania informacji o zagrożeniach.

Równolegle rozwijany jest System Bezpiecznej Łączności Państwowej. Jego zadaniem jest zapewnienie bezpiecznej i odpornej komunikacji administracji publicznej i służb. System zapewnia interoperacyjność z właściwymi systemami łączności i systemami teleinformatycznymi Ministerstwa Obrony Narodowej oraz współdziałanie różnych sieci i rozwiązań wykorzystywanych przez pozostałe podmioty bezpieczeństwa państwa.

W 2025 r. na realizację zadań w tym obszarze przeznaczono około 303 mln zł. Rozwijano sieć GovNet oraz infrastrukturę TETRA. Zakupiono również 1070 mobilnych węzłów dostępowych. Dalsze przedsięwzięcia zostały zaplanowane na 2026 r.

Na poziomie lokalnym funkcjonują systemy powiadamiania, ostrzegania i alarmowania. Dalszego rozwoju wymaga ich integracja z rozwiązaniami wojewódzkimi i centralnymi. Znaczenie ma interoperacyjność urządzeń oraz ciągłość łączności. Istotna jest także możliwość przekazywania komunikatów różnymi kanałami.

W perspektywie lat 2027–2031 dalsza rozbudowa bezpiecznej łączności powinna zwiększać odporność całego systemu komunikacyjnego. Szczególne znaczenie będzie miało zapewnienie zdolności działania podczas rozległych zdarzeń oraz zakłóceń infrastruktury telekomunikacyjnej.

Planowanie ewakuacji stanowi ważny element przygotowania systemu. W 2025 r. opracowano wytyczne do wojewódzkich planów ewakuacji. Zostały one uzgodnione ze Sztabem Generalnym Wojska Polskiego i przekazane wojewodom. Wojewódzkie plany stanowiły podstawę do opracowania Krajowego Planu Ewakuacji.

WSPÓŁPRACA CYWILNO-WOJSKOWA

Proces planowania został powiązany ze współpracą administracji cywilnej i Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Dotychczas rozwijano rozwiązania dotyczące przemieszczania ludności i wojsk. Działania obejmowały także wykorzystanie infrastruktury transportowej, wsparcie logistyczne oraz przygotowanie obiektów ochronnych.

Współpraca cywilno-wojskowa obejmuje również ciągłość funkcjonowania państwa. Rozwijane są rozwiązania dotyczące zapasowej łączności oraz zasilania. Ważnym elementem pozostaje udział Polski w pracach dotyczących odporności prowadzonych w ramach Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego i Unii Europejskiej.

W latach 2027–2031 istotne będzie dalsze rozwijanie planowania ewakuacji oraz praktyczne sprawdzanie przyjętych rozwiązań. Dotyczy to transportu, miejsc przyjęcia ludności, zabezpieczenia logistycznego oraz współdziałania administracji cywilnej i wojska.

PRZYGOTOWANIE SPOŁECZEŃSTWA

Przygotowanie społeczeństwa stanowi integralny element systemu ochrony ludności. Dotychczas znacząco zwiększono skalę działań informacyjnych, edukacyjnych i szkoleniowych. Rozwijane są zarówno rozwiązania o szerokim zasięgu, jak i formy służące praktycznemu przygotowaniu mieszkańców do działania w sytuacjach zagrożenia.

Jednym z głównych przedsięwzięć było przygotowanie i dystrybucja Poradnika Bezpieczeństwa. Publikację przekazano do 16 321 144 gospodarstw domowych. Materiał obejmował m.in. informacje dotyczące przygotowania do zagrożeń, ewakuacji, sygnałów alarmowych, miejsc schronienia oraz podstawowego zabezpieczenia potrzeb.

Działania praktyczne realizowano także we współpracy z Polskim Czerwonym Krzyżem. Powszechne kursy przeprowadzono w 161 miejscowościach. Z pierwszej pomocy przeszkolono 11 213 osób. Z pierwszej pomocy psychologicznej przeszkolono 1323 osoby. Zakupiono również 140 tys. autonomicznych czujek dymu i tlenku węgla przeznaczonych dla mieszkańców wymagających wsparcia.

Dalsze rozwinięcie systemu edukacji powszechnej stanowi Akademia Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. Jest to ogólnopolski program ukierunkowany na praktyczne przygotowanie obywateli do działania w sytuacjach zagrożenia. Program rozwija treści Poradnika Bezpieczeństwa poprzez działania edukacyjne, treningi i ćwiczenia prowadzone w całym kraju. Uczestnicy uczą się zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia, samopomocy i wzajemnej pomocy oraz przygotowania domu i rodziny na różne scenariusze kryzysowe. Wszystkie zajęcia i treningi organizowane w ramach Akademii są bezpłatne i otwarte dla mieszkańców. Według stanu na dzień opracowania Programu w działaniach realizowanych w ramach Akademii OLiOC uczestniczyło około 290 tys. osób.

Praktyczny komponent przygotowania mieszkańców tworzą również Powszechne Warsztaty Ochrony Ludności. Są to stacjonarne zajęcia prowadzone nieodpłatnie na terenie całego kraju. Warsztaty służą ćwiczeniu zachowań i czynności, które mogą być wykorzystane przez mieszkańców przed uzyskaniem pomocy ze strony służb. Problematyka zajęć obejmuje m.in. przygotowanie na

pierwsze 72 godziny kryzysu, zasady pierwszej pomocy, opracowanie rodzinnego planu awaryjnego oraz innych aspektów związanych z reagowaniem na wypadek zagrożenia.

Dalszego rozwoju wymaga praktyczne przygotowanie mieszkańców. Dotyczy to przede wszystkim zasad alarmowania i ewakuacji, pierwszej pomocy oraz samodzielnego funkcjonowania podczas czasowych zakłóceń podstawowych usług. Szczególne znaczenie ma przygotowanie gospodarstw domowych do pierwszych 72 godzin sytuacji kryzysowej.

W perspektywie lat 2027–2031 istotne będzie utrzymanie powszechnego charakteru edukacji oraz zwiększanie udziału praktycznych form przygotowania. Działania powinny tworzyć ciągły proces rozwijania wiedzy i umiejętności mieszkańców. Szczególne znaczenie będzie miało dalsze rozwijanie Akademii OLiOC, Powszechnych Warsztatów Ochrony Ludności oraz innych form ćwiczeń prowadzonych z udziałem administracji, służb, szkół, uczelni i organizacji pozarządowych.

Zasadne jest zintensyfikowanie działań informacyjnych skierowanych do mieszkańców o aktualnym stanie dostępności i funkcjonalności potencjału ochronnego. Istotne jest, aby społeczność lokalna była świadoma miejsc, które w razie potrzeby lub zagrożenia zostaną uruchomione i będą oferowały dostęp do podstawowych świadczeń i zasobów (np. energii elektrycznej, wody czy usług medycznych).

FINANSOWANIE SYSTEMU

Ustawa zapewniła stałe źródło finansowania ochrony ludności i obrony cywilnej. Na realizację zadań przeznacza się corocznie środki w wysokości co najmniej 0,3% produktu krajowego brutto. Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej określa sposób ich wykorzystania.

Plan finansowy na 2025 r. wynosił około 16,7 mld zł. Wydatki poniesione na realizację zadań Programu osiągnęły ponad 16,1 mld zł. Na 2026 r. przewidziano ponad 17,1 mld zł. Skala finansowania umożliwiła równoległe uruchomienie inwestycji, zakupów sprzętu, rozwoju systemów teleinformatycznych oraz szkoleń.

Znaczna część finansowania została skierowana na poziom wojewódzki i samorządowy. Przy podziale środków uwzględniano liczbę mieszkańców, poziom urbanizacji oraz szczególne uwarunkowania bezpieczeństwa. Przyjęty model zapewnia samorządom szeroki udział w realizacji przedsięwzięć.

W 2025 r. rozpatrzono około 1995 wniosków dotyczących inwestycji budowlanych. Pozytywnie oceniono 1752 wnioski o łącznej wartości około 825 mln zł. Rozpatrzono również 9746 wniosków dotyczących zakupów inwestycyjnych o wartości około 2,93 mld zł.

Dotychczasowe doświadczenia wdrożeniowe wskazują na znaczenie odpowiedniego harmonogramu finansowania. Inwestycje budowlane

i specjalistyczne zakupy wymagają czasu na przygotowanie dokumentacji oraz przeprowadzenie postępowań. Istotna jest także możliwość planowania przedsięwzięć wieloletnich. Dotyczy to przede wszystkim budownictwa ochronnego, infrastruktury magazynowej oraz systemów łączności.

W latach 2027–2031 szczególne znaczenie będzie miała przewidywalność finansowania. Pozwoli ona lepiej powiązać dostępność środków z cyklem przygotowania i realizacji inwestycji. Stabilne finansowanie pozostaje podstawowym warunkiem dalszego zwiększania zdolności systemu.

PODSUMOWANIE

Dotychczasowe wdrażanie ustawy doprowadziło do istotnego wzmocnienia systemu ochrony ludności i obrony cywilnej. Ustanowiono podstawy prawne i organizacyjne. Zapewniono stałe źródło finansowania. Uruchomiono szeroki proces inwestycyjny i zakupowy. Rozpoczęto systematyczną inwentaryzację infrastruktury i zasobów. Zwiększono wyposażenie służb oraz podmiotów ochrony ludności. Rozbudowano zaplecze logistyczne. Rozpoczęto także rozwój zintegrowanych systemów łączności i ewidencji.

Największy poziom zaawansowania osiągnęły rozwiązania prawne, organizacyjne i finansowe. Funkcjonują również mechanizmy bieżącego ostrzegania i alarmowania. Widoczny jest postęp w rozpoznawaniu infrastruktury ochronnej oraz zasobów materialnych.

Infrastruktura ochronna znajduje się w fazie intensywnej inwentaryzacji, przygotowania technicznego i realizacji inwestycji. W latach 2027–2031 istotna będzie dalsza modernizacja istniejących obiektów. Znaczenie ma również zwiększanie liczby miejsc o potwierdzonych właściwościach ochronnych.

Znaczny postęp nastąpił w rozwoju zaplecza logistycznego. Rozbudowano magazyny oraz zasoby materiałowe. Wzmocniono zabezpieczenie energetyczne i wodne. Dalsze działania powinny zwiększać zdolności lokalne. Szczególne znaczenie ma zabezpieczenie podstawowych potrzeb ludności w pierwszych godzinach i dniach sytuacji kryzysowej.

Rozwój kadr powinien postępować wraz ze wzrostem zakresu zadań systemu. Dotychczas rozszerzono skalę szkoleń oraz rozpoczęto tworzenie mechanizmów zapewniania ich odpowiedniego poziomu. W dalszej perspektywie istotne będzie utrwalanie kompetencji oraz regularne prowadzenie ćwiczeń. Dotyczy to szczególnie planowania, koordynacji, logistyki i obsługi systemów technicznych.

System ostrzegania posiada funkcjonujące mechanizmy operacyjne. Rozbudowa Systemu Bezpiecznej Łączności Państwowej zwiększa możliwości zapewnienia komunikacji podczas poważnych zakłóceń. W latach 2027–2031 dalszego rozwoju wymaga interoperacyjność rozwiązań lokalnych, wojewódzkich i centralnych.

Przygotowanie społeczeństwa zostało włączone do działań systemowych na szeroką skalę. Powszechne działania informacyjne są uzupełniane

szkoleniami oraz praktycznymi formami przygotowania. Rozwój Akademii OLiOC oraz Powszechnych Warsztatów Ochrony Ludności rozszerza możliwości docierania do mieszkańców i kształtowania praktycznych umiejętności. Dalsze działania powinny zwiększać regularność edukacji i ćwiczeń. Szczególne znaczenie ma przygotowanie do alarmowania, ewakuacji, udzielania pierwszej pomocy oraz samodzielnego funkcjonowania w początkowej fazie kryzysu.

WNIOSKI Z DIAGNOZY DLA PROGRAMU NA LATA 2027–2031

Stan systemu można określić jako etap intensywnego budowania i rozwijania zdolności. Podstawowe mechanizmy zostały ustanowione i uruchomione. W perspektywie lat 2027–2031 zasadnicze znaczenie będzie miało zwiększanie skali, dostępności i integracji poszczególnych zdolności. Dotyczy to przede wszystkim budownictwa ochronnego, logistyki, zasobów kadrowych, bezpiecznej łączności oraz przygotowania społeczeństwa.

Przyjęte kierunki rozwoju pozostają aktualne. Kontynuacji wymagają inwestycje w infrastrukturę ochronną i zasoby logistyczne. Istotne jest także dalsze wzmacnianie systemów alarmowania i łączności oraz rozwijanie działań szkoleniowych i edukacyjnych.

Dotychczasowe działania stworzyły podstawy do dalszego rozwoju systemu. W perspektywie Programu na lata 2027–2031 głównym kierunkiem będzie przekształcanie rozwijanych zasobów i rozwiązań organizacyjnych w trwałe, dostępne i wzajemnie powiązane zdolności operacyjne.

Planowanie przedsięwzięć powinno opierać się na ocenie ryzyka, monitorowaniu, stanie posiadanych zasobów, potrzebach terytorialnych oraz wymaganiach wynikających z zadań ochrony ludności i obrony cywilnej. Pozwoli to powiązać finansowanie i inwestycje z rozwojem zdolności systemu.

Część II – Kierunki rozwoju

WYMIARY ROZWOJU SYSTEMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

System ochrony ludności i obrony cywilnej obejmuje komponenty państwowe, samorządowe oraz pozarządowe. Ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej włącza do katalogu podmiotów ochrony ludności liczne organizacje oraz umożliwia włączanie kolejnych podmiotów przez organy ochrony ludności. Włączenie społeczeństwa obywatelskiego zwiększa odporność systemu oraz możliwości realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej.

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Dlatego też, przy realizacji Programu należy całościowo uwzględniać współdziałanie wszystkich elementów systemu ochrony ludności: organów ochrony ludności, podmiotów ochrony ludności (zarówno publicznych, jak i organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców), a także pozostałych organizacji pozarządowych i społeczeństwa. Przy budowaniu odporności społecznej należy wykorzystywać istniejące sieci instytucji, organizacji i miejsc mających bezpośredni kontakt z mieszkańcami oraz dysponujących zasobami możliwymi do wykorzystania w działaniach ochrony ludności.

SYNERGIA ODPORNOŚCI I ZDOLNOŚCI

W wieloletniej perspektywie Program będzie dążył do równoległego rozwijania i utrzymywania trzech wzajemnie uzupełniających się wymiarów (filarów):

WYMIARY SYSTEMU

- wymiaru społecznego, obejmującego przygotowanie oraz edukowanie ludności do właściwego postępowania w sytuacji zagrożenia, solidarności społecznej oraz do współdziałania z organami i podmiotami realizującymi zadania ochrony ludności;

WYMIAR SPOŁECZNY

- wymiaru instytucjonalnego, obejmującego wykonywanie zadań ustawowych przez organy i podmioty ochrony ludności i obrony cywilnej oraz działania zapewniające monitorowanie i spójność organizacyjną ich realizacji;

WYMIAR INSTYTUCJONALNY

- wymiaru wsparcia, obejmującego współdziałanie organów z podmiotami wspierającymi wykonywanie zadań ochrony ludności, w szczególności w zakresie pomocy doraźnej i pomocy humanitarnej. Do tego wymiaru zalicza się: organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego lub działalność społeczną, które współpracują z organami ochrony ludności albo zostały włączone do systemu ochrony ludności.

WYMIAR WSPARCIA

Rysunek 1. Wymiary rozwijane w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej

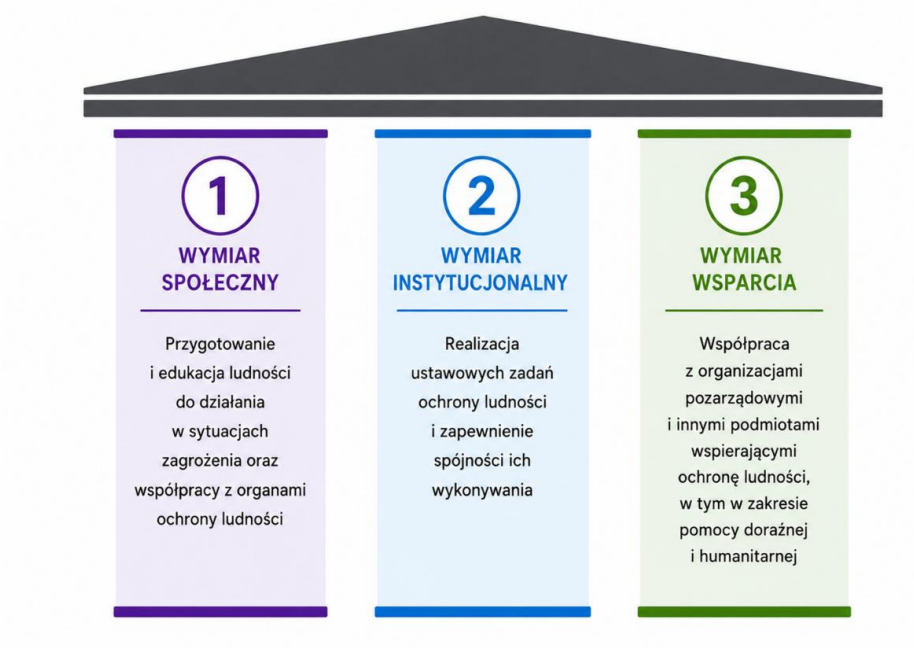

CEL STRATEGICZNY I KIERUNKI JEGO REALIZACJI

CELE STRATEGICZNE

Realizacja Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej w perspektywie pięcioletniej pozwoli na zbudowanie zdolności państwa do reagowania na zagrożenia i zapewnienie ciągłości działania w czasie kryzysu i wojny, a także wzmocnienie odporności społecznej. Odtworzone i wzmocnione zostaną struktury służb i podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań obrony cywilnej. System zapewni ciągłość usług publicznych niezbędnych dla społeczeństwa zarówno przez tworzenie zapasów magazynowych, jak i przede wszystkim infrastruktury zapewniającej stały bezpieczny dostęp do zasobów, takich jak woda, energia elektryczna, łączność, ciepło oraz żywności i leki.

PERSPEKTYWY ROZWOJU STRATEGICZNEGO

Realizacja Programu będzie służyła zrównoważonemu rozwojowi systemu w perspektywie:

1) geograficznej – jednostki samorządu terytorialnego na obszarze całego kraju mają zapewniony równy dostęp do wnioskowania o środki z Programu, aby umożliwić stały rozwój zdolności do realizacji zadań, z uwzględnieniem analizy ryzyka oraz lokalnych potrzeb i uwarunkowań;
2) hierarchicznej – zgodnie z zasadą pomocniczości zadania ochrony ludności i obrony cywilnej realizowane są od najniższego szczebla administracji, a kolejne szczeble pełnią rolę wspierającą i koordynacyjną. Precyzyjne zasady, w tym algorytmy, rozdziału środków zapewniają odpowiednią alokację zasobów na wszystkich szczeblach, od lokalnego, poprzez regionalny, aż do centralnego;

3) sektorowej – ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej wspiera współdziałanie podmiotów publicznych i pozarządowych. W Programie zapewniono środki dla samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych będących podmiotami ochrony ludności.

SYTUACJA STRATEGICZNA 2025–2026

Na początku procesu wdrażania ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej konieczne było zniwelowanie skutków długotrwałego niedoinwestowania realizacji zadań ochrony ludności, a przede wszystkim obrony cywilnej. W latach 2025–2026 odbudowa systemu była realizowana głównie w oparciu o:

1) krajowy system ratowniczo-gaśniczy;
2) ochotnicze straże pożarne;
3) administrację rządową w województwie;
4) samorządy, głównie gminy i powiaty;
5) ministra właściwego do spraw wewnętrznych – w roli koordynatora.

Stopniowo do budowy systemu włączano pozostałe organy ochrony ludności, jednostki samorządu terytorialnego wszystkich szczebli oraz przedsiębiorców i organizacje pozarządowe. Realizacja Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej w latach 2025–2026 skupiała się na wypracowaniu rozwiązań organizacyjnych będących fundamentem odbudowywanej obrony cywilnej, a także uzupełnieniu podstawowych zapasów magazynowych oraz zachowaniu istniejącego zasobu budownictwa ochronnego.

DOJRZAŁOŚĆ SYSTEMOWA PROGRAMU

Wraz z przyjęciem niniejszego Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2027–2031 odbudowa systemu ochrony ludności i obrony cywilnej wchodzi w kolejną fazę, charakteryzującą się:

1) przyjęciem systemowej strategicznej perspektywy planowania i realizowania zadań;
2) oparciem decyzji na obiektywnych weryfikowalnych danych, przetwarzanych ze wsparciem nowoczesnych technologii;
3) stabilnością finansowania i planowania finansowego;
4) włączaniem kolejnych podmiotów, w tym pozarządowych, do ogólnokrajowego zasobu sił i środków ochrony ludności i obrony cywilnej;
5) intensyfikacją działań na rzecz budowania społecznej odporności poprzez włączanie społeczeństwa jako aktywnego ogniwa systemu – począwszy od udziału w warsztatach, ćwiczeniach, akcjach edukacyjnych, przez aktywizację i szkolenia lokalnych liderek i liderów;
6) zwiększeniem udziału inwestycji strukturalnych w stosunku do zakupów bieżących;

7) objęciem zakresem działania nowych obszarów potencjalnych zagrożeń, w tym cyberprzestrzeni, infrastruktury zapewniającej krytyczne usługi oraz wymiaru poznawczego i informacyjnego;
8) uporządkowaniem procedur i otoczenia prawnego oraz zapewnieniem profesjonalnego wsparcia naukowo-technicznego organów ochrony ludności;
9) systematycznym inicjowaniem i budowaniem działalności naukowo-badawczej dotyczącej ochrony ludności i obrony cywilnej;
10) opracowaniem i wdrożeniem jednolitych metodyk oceny ryzyka oraz monitorowania realizacji Programu i rozwoju zdolności systemu ochrony ludności i obrony cywilnej, a także opracowaniem narzędzia teleinformatycznego wspierającego monitorowanie.

CEL STRATEGICZNY PROGRAMU W PERSPEKTYWIE 2027–2031

Strategicznym celem Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na kolejne pięć lat jest zbudowanie powszechnego, odpornego, nowoczesnego i profesjonalnego systemu, z zapewnioną ciągłością planowania i finansowania, zdolnego do podejmowania wyzwań w skali strategicznej oraz odpowiadającego na współczesne i przyszłe zagrożenia. Tak rozumiany system ochrony ludności i obrony cywilnej będzie istotnym komponentem systemu bezpieczeństwa narodowego.

Realizacja celu strategicznego będzie następowała przez:

1) wzmocnienie zdolności do zapobiegania zagrożeniom oraz przygotowania na ich wystąpienie, w tym zagrożeniom o charakterze hybrydowym;
2) zwiększenie skuteczności reagowania na sytuacje kryzysowe oraz ograniczania ich skutków dla ludności, infrastruktury i ciągłości funkcjonowania państwa;
3) budowanie odporności instytucjonalnej, społecznej i infrastrukturalnej oraz rozwijanie zdolności do odtwarzania funkcji i zasobów po sytuacjach kryzysowych;
4) wzmocnienie odporności cyfrowej i informacyjnej systemu ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych i łączności oraz ciągłości wymiany informacji.

Kierunki realizacji celu strategicznego są rozwijane przez obszary i zadania Programu. Poszczególne obszary mogą wspierać realizację więcej niż jednego kierunku, zależnie od charakteru zadania i rozwijanej zdolności.

WSPÓŁPRACA Z SEKTOREM SPOŁECZNYM W SYSTEMIE OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

W ramach realizacji Programu i ustawy przewiduje się wypracowanie mechanizmu współpracy i współdziałania pomiędzy organami ochrony ludności,

podmiotami ochrony ludności a organizacjami pozarządowymi. Do najważniejszych zadań w tym obszarze będzie należało:

MAPOWANIE I SIECIOWANIE

1) mapowanie zasobów sprzętowych, osobowych i organizacyjnych (zdolności) organizacji pozarządowych;
2) tworzenie sieci organizacji pozarządowych oraz wolontariuszy w celu zwiększenia spójności i efektywności działań;
3) zwiększanie zdolności organizacji przez opracowanie spójnych procedur osiągania gotowości i reagowania;
4) wypracowywanie stałych mechanizmów współpracy z organami i podmiotami publicznymi systemu;
5) współpraca z organizacjami reprezentującymi osoby ze szczególnymi potrzebami.

STRATEGIA WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi resortową strategię współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej, uwzględniającą także organizacje pozarządowe niebędące podmiotami ochrony ludności. Strategia obejmować będzie kierunki, cele oraz główne obszary współdziałania.

KOORDYNACJA POMOCY HUMANITARNEJ

Organizacje pozarządowe mogą realizować zadania we wszystkich obszarach Programu. Obszarem o szczególnym znaczeniu w kontekście współpracy z organizacjami pozarządowymi jest działalność edukacyjna, szkoleniowa, a także pomoc humanitarna. Organy ochrony ludności będą dążyły do tworzenia zasobu krajowego potencjału humanitarnego koordynowanego na poziomie centralnym przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, a na poziomie wojewódzkim przez wojewodów. Zasób ten będzie działał w czasie pokoju w ramach zarządzania kryzysowego, a w czasie wojny jako komponent obrony cywilnej. Krajowy potencjał humanitarny będzie oparty o system klastrowy zgodnie ze sprawdzonymi rozwiązaniami, m.in.:

REGULACJE POMOCY HUMANITARNEJ

1) rezolucją Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych z dnia 19 grudnia 1991 r. w sprawie wzmocnienia koordynacji pomocy humanitarnej;
2) Humanitarian Reform (IASC);
3) Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
4) decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/EU z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności;
5) zaleceniami Komisji z dnia 8 lutego 2023 r. w sprawie unijnych celów w zakresie odporności na klęski i katastrofy (2023/C 56/01);
6) zaleceniami Komisji z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie wytycznych UE dotyczących wsparcia państwa przyjmującego C(2024) 8339.

Szczególną rolę w budowaniu krajowego potencjału humanitarnego będzie odgrywać Polski Czerwony Krzyż jako podmiot ochrony ludności oraz członek

Międzynarodowego Ruchu Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca, stanowiący strategiczny, ogólnokrajowy element systemu ochrony ludności.

Rysunek 2. Dyspozycyjność organizacji pozarządowych w obronie cywilnej

System ochrony ludności wykorzystuje potencjał organizacji pozarządowych do szybkiego i elastycznego reagowania w sytuacjach kryzysowych, uzupełniania zdolności podmiotów publicznych oraz organizowania zaangażowania społecznego. Organizacje działające w wymiarze wsparcia powinny zapewniać przewidywalną dyspozycyjność w sytuacji kryzysowej zarówno w zakresie personelu, jak i zasobów. Uznanie organizacji za podmiot ochrony ludności wiąże się z obowiązkami wynikającymi z ustawy i dokumentów określających zakres realizowanych zadań. Zasoby organizacji są ujmowane w Centralnej Ewidencji Zasobów Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, a personel może otrzymać przydziały mobilizacyjne obrony cywilnej, z którymi łączy się obowiązek stawiennictwa do służby w obronie cywilnej w czasie wojny.

DYSPOZYCYJNOŚĆ FILARU WSPARCIA W SYTUACJI KRYZYSU I WOJNY

Organizacje pozarządowe działające w systemie ochrony ludności i obrony cywilnej powinny być co do zasady uznanymi za podmioty ochrony ludności. Natomiast finansowanie realizowane za pośrednictwem Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego powinno służyć przede wszystkim wspieraniu organizacji pozarządowych, które nie są podmiotami ochrony ludności, lecz poprzez swoją działalność uzupełniają system ochrony ludności i obrony cywilnej. Organizacje tworzące sieci organizacji, będące podmiotami ochrony ludności, wspierają współpracę pomiędzy pozostałymi organizacjami niewłączonymi formalnie do systemu ochrony ludności.

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE NIEBĘDĄCE PODMIOTAMI OCHRONY LUDNOŚCI

W Programie przewidziano gwarantowaną kwotę środków w wysokości co najmniej 10% puli środków wojewodów, którą przeznacza się na finansowanie zadań ochrony ludności i obrony cywilnej realizowanych przez organizacje pozarządowe w każdym województwie.

GWARANCJE FINANSOWANIA

ZASADY PROGRAMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

Celem funkcjonowania systemu ochrony ludności i obrony cywilnej jest zapewnienie bezpieczeństwa ludności przez ochronę życia i zdrowia ludzi, mienia, w tym zwierząt, infrastruktury niezbędnej do zaspokojenia potrzeb bytowych, dóbr kultury i środowiska w sytuacji zagrożenia. W tym celu niezbędne jest zapewnienie sił i środków, w tym zasobów i personelu, wytworzenie zdolności organów i podmiotów do zapewnienia ciągłości działania i świadczenia usług w przypadku zagrożenia, wytworzenie odporności społecznej oraz stworzenie infrastruktury chroniącej ludność i zasoby przed bezpośrednim oddziaływaniem zagrożeń.

ZASADA CIĄGŁOŚCI DZIAŁANIA

Realizacja inwestycji finansowanych w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej ma na celu zwiększenie odporności państwa na zagrożenia przez stworzenie zdolności do działania w sytuacji nadzwyczajnego zagrożenia, w tym w czasie konfliktu zbrojnego, a nie tylko zabezpieczenie bieżącej działalności podmiotów i organów ochrony ludności.

ZDOLNOŚĆ DZIAŁANIA W CZASIE KRYZYSU I WOJNY

Przy realizacji zadań wynikających z Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej należy uwzględnić czynniki warunkujące skuteczność podejmowanych działań i inwestycji, w szczególności:

1) adekwatność zasobów do wniosków wynikających z oceny ryzyka;
2) zgodność z potrzebami obronnymi;
3) właściwą dyslokację geograficzną zasobów, sił i środków.

ZASADA ADEKWATNOŚCI DZIAŁAŃ

Rysunek 3. Czynniki wpływające na skuteczność budowania systemu ochrony ludności

Przy ocenie zagrożeń należy wziąć pod uwagę sześć podstawowych skutków krytycznych: głód, pragnienie, choroby, urazy, następstwa zbyt wysokich temperatur oraz następstwa zbyt niskich temperatur, przed którymi należy zabezpieczyć ludność.

ZASADA 6 SKUTKÓW KRYTYCZNYCH

Realizacja zadań powinna uwzględniać również zasadę adekwatności terytorialnej, zgodnie z którą rodzaj inwestycji i sposób organizacji systemu ochrony ludności dostosowuje się do lokalnych uwarunkowań demograficznych, przestrzennych, finansowych i infrastrukturalnych, z uwzględnieniem konieczności realizacji zadań ustawowych. W szczególności przy planowaniu realizacji zadań uwzględnia się odmienną specyfikę gmin wiejskich, miejsko-wiejskich, małych miast, średnich miast, dużych miast oraz obszarów metropolitalnych. W lokalne działania mające na celu realizację zadań ochrony ludności i obrony cywilnej powinni być włączani przedstawiciele jednostek pomocniczych gmin: sołectw, dzielnic i osiedli.

ZASADA ADEKWATNOŚCI TERYTORIALNEJ

Przy tworzeniu zasobów i infrastruktury należy brać pod uwagę wyrażoną w ustawie z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej w art. 4 ust. 2 zasadę odporności, tj. zapewnienia ciągłości działania w przypadku uszkodzenia bądź zniszczenia części infrastruktury lub zasobów, w tym przez ich zastępowalność innymi zasobami i infrastrukturą.

ZASADA ODPORNOŚCI (REZYLIENCJI)

Realizacja zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym budowanie odporności społecznej, powinna uwzględniać zróżnicowane potrzeby i kompetencje wszystkich grup społecznych oraz dążyć do pełnego wykorzystania ich potencjału. W szczególności należy zapewnić ochronę grup społecznych szczególnie narażonych i ze szczególnymi potrzebami.

ZASADA SZCZEGÓLNEJ OCHRONY NARAŻONYCH GRUP SPOŁECZNYCH

OBSZARY PROGRAMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

Zadania ochrony ludności i obrony cywilnej przewidziane do realizacji w Programie Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej są pogrupowane w obszary. Obszary służą realizacji celu strategicznego i kierunków jego realizacji. Na poziomie obszarów przypisano środki finansowe na dany rok realizacji Programu.

OBSZARY

Obszary dzielą się na podobszary. Każdy podobszar grupuje zadania ochrony ludności i obrony cywilnej wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej. W ramach podobszarów organy ochrony ludności i obrony cywilnej monitorują poziom realizacji zadań.

PODOBSZARY

W ramach podobszarów wyodrębnia się zadania. Zadania oznaczają konkretne przedsięwzięcia do realizacji w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. Zadania opisane są w różnym stopniu szczegółowości, stosownie do potrzeb. Zadania dzieli się na zadania priorytetowe w danym podobszarze oraz pozostałe zadania.

ZADANIA

Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2027–2031 podzielono na 7 obszarów. Obszary 1–6 podzielono na podobszary, natomiast obszar 7 zachowano jako jednolity i nie wprowadzono w jego ramach podziału na

7 OBSZARÓW

podobszary. W każdym z podobszarów wyodrębniono zadania, z których przynajmniej jedno określono jako zadanie priorytetowe, które w miarę możliwości powinno być wykonywane w pierwszej kolejności. Do obszarów przypisano środki finansowe. Realizacja zadań i rozwój zdolności w obszarach i podobszarach będą monitorowane zgodnie z odrębną metodyką monitorowania Programu.

KWALIFIKOWALNOŚĆ

Tabela obszarów, podobszarów i zadań (zał. nr 1 do Programu) determinuje kwalifikowalność inwestycji, tj. możliwość przypisania inwestycji do zadania przewidzianego w Programie Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, a tym samym stwierdzenia dopuszczalności jej finansowania.

ZADANIA KOSZTOWE (INWESTYCJE) I ZADANIA ORGANIZACYJNE

Zadania w podobszarach obejmują przede wszystkim zadania kosztowe (inwestycje). Powyższe nie wyłącza ustawowego obowiązku realizacji wszystkich zadań ochrony ludności i obrony cywilnej z art. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, w tym również realizacji innych przedsięwzięć organizacyjnych. Realizacja inwestycji powinna być połączona z odpowiednimi działaniami organizacyjnymi.

TABELA OBSZARÓW, PODOBSZARÓW I ZADAŃ

Tabela obszarów, podobszarów i zadań jest określona w załączniku nr 1 do Programu. Zadania z załącznika nr 1 są finansowane przez poszczególnych dysponentów części budżetowych zgodnie z podziałem określonym w art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej.

Ustanowiono następujące obszary i podobszary:

PERSONEL OCHRONY LUDNOŚCI

Obszar 1: Personel ochrony ludności:

1) Podobszar 1a: System ochrony ludności;
2) Podobszar 1b: Personel podmiotów ochrony ludności i przydziały mobilizacyjne obrony cywilnej;
3) Podobszar 1c: Personel obsługujący organy ochrony ludności;
4) Podobszar 1d: Utworzenie i zarządzanie korpusem obrony cywilnej;
5) Podobszar 1e: Oznakowanie personelu obrony cywilnej.

KORPUS OBRONY CYWILNEJ

Obszar 1 obejmuje przede wszystkim działania organizacyjne związane z utworzeniem systemu ochrony ludności, działania analityczne i opracowanie procedur zarówno w odniesieniu do organów ochrony ludności, jak i podmiotów ochrony ludności, w tym organizacji pozarządowych. Obszar ten obejmuje także utworzenie i zarządzanie korpusem obrony cywilnej, w tym nadawanie przydziałów mobilizacyjnych, oznakowanie personelu, sprzętu i pozostałych zasobów.

CIĄGŁOŚĆ DZIAŁANIA I BAZA MAGAZYNOWA

Obszar 2: Ciągłość działania i baza magazynowa:

1) Podobszar 2a: Zapewnienie dostaw energii elektrycznej oraz cieplnej;
2) Podobszar 2b: Zapewnienie dostępu do wody pitnej i żywności;
3) Podobszar 2c: Zapewnienie dostępu do pozostałych usług oraz tworzenie punktów przetrwania;
4) Podobszar 2d: Magazyny;
5) Podobszar 2e: Tworzenie i utrzymywanie zapasów magazynowych.

ZAPEWNIENIE USŁUG PODSTAWOWYCH

Zadania w tym obszarze służą zapewnieniu ciągłości dostarczania podstawowych usług, takich jak energia elektryczna, ciepło, woda oraz odprowadzanie ścieków, w zakresie niezbędnym do funkcjonowania administracji publicznej, służb ratowniczych oraz przetrwania ludności cywilnej w przypadku zagrożenia. Realizacja celu obszaru możliwe jest zarówno poprzez zapewnienie infrastruktury dostarczającej dany zasób, jak również tworzenie infrastruktury i zapasów magazynowych. Należy zaznaczyć, że finansowaniu z Programu nie podlegają bieżące remonty infrastruktury, które pozostają w zakresie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.

ZAKAZ FINANSOWANIA BIEŻĄCYCH ZADAŃ WŁASNYCH

WYPOSAŻENIE ORGANÓW I PODMIOTÓW OCHRONY LUDNOŚCI

Obszar 3: Wyposażenie organów i podmiotów ochrony ludności:

1) Podobszar 3a: Funkcjonowanie i wyposażenie podmiotów ratowniczych oraz sprzęt ochronny;
2) Podobszar 3b: Sprzęt do ewakuacji;
3) Podobszar 3c: Pojazdy i sprzęt specjalistyczny;
4) Podobszar 3d: Ratownictwo medyczne i pomoc humanitarna;
5) Podobszar 3e: Pozostały sprzęt logistyczny.

Obszar 3 obejmuje zapewnienie wyposażenia w szczególności dla podmiotów ratowniczych, w tym Państwowej Straży Pożarnej i ochotniczych straży pożarnych, stanowiących główny element ratowniczy korpusu obrony cywilnej, jednostek Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego, posiadających zdolności operacyjne do prowadzenia działań ratowniczych i ewakuacyjnych.

RATOWNICTWO MEDYCZNE

W tym obszarze mieszczą się również zadania realizowane ze środków ministra właściwego do spraw zdrowia oraz Narodowego Funduszu Zdrowia w zakresie ratownictwa medycznego.

Obszary 2 i 3 obejmują również zadania państwa-gospodarza, w tym zwiększenie potencjału do zabezpieczenia przeciwpożarowego i prowadzenia skutecznych działań przez jednostki ochrony przeciwpożarowej na rzecz HNS (wsparcie państwa-gospodarza – Host Nation Support) oraz zabezpieczenia operacyjnego jednostek wojskowych, baz magazynowych, składów materiałowych i poligonów.

HNS – HOST NATION SUPPORT

Obszar 4: Łączność oraz wykrywanie, ostrzeganie i alarmowanie oraz bezpieczeństwo teleinformatyczne:

ŁĄCZNOŚĆ, SOIA, CYBERBEZPIECZEŃSTWO

1) Podobszar 4a: System Bezpiecznej Łączności Państwowej;
2) Podobszar 4b: Sprzęt i infrastruktura łączności;
3) Podobszar 4c: System wykrywania zagrożeń;
4) Podobszar 4d: System powiadamiania, ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach oraz system powiadamiania ratunkowego;
5) Podobszar 4e: Bezpieczeństwo teleinformatyczne.

Cel obszaru 4 obejmuje trzy główne komponenty: system powiadamiania, ostrzegania i alarmowania, system bezpiecznej łączności państwowej oraz bezpieczeństwo teleinformatyczne. Głównym zadaniem jest zapewnienie łączności i przepływu informacji pomiędzy organami decyzyjnymi oraz podmiotami realizującymi zadania ochrony ludności i obrony cywilnej. Zasady tworzenia systemu bezpiecznej łączności państwowej reguluje ustawa. Jako jedno z zadań przewidziano rozwój powiadamiania, ostrzegania i alarmowania osób ze szczególnymi potrzebami. W tym obszarze realizowane są również zadania związane z systemem powiadamiania ratunkowego.

SBŁP – SYSTEM BEZPIECZNEJ ŁĄCZNOŚCI PAŃSTWOWEJ

SYSTEM POWIADAMIANIA RATUNKOWEGO

Obszar 5: Infrastruktura ochronna:

INFRASTRUKTURA OCHRONNA

1) Podobszar 5a: Budowle ochronne;
2) Podobszar 5b: Miejsca doraźnego schronienia;
3) Podobszar 5c: Punkty schronienia;
4) Podobszar 5d: Odporna infrastruktura medyczna;
5) Podobszar 5e: Pozostałe zadania związane z infrastrukturą ochronną.

Budowa infrastruktury ochronnej jest jednym z priorytetowych zadań Programu. Cel obejmuje zarówno inwentaryzację i odtwarzanie istniejącego zasobu budownictwa ochronnego, jak i tworzenie nowych schronów i ukryć oraz przygotowywanie miejsc doraźnego schronienia i punktów schronienia. Zadania obejmują także tworzenie odpornej infrastruktury medycznej, przystosowanej do zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń medycznych w czasie kryzysu

ODPORNA INFRASTRUKTURA MEDYCZNA

i wojny, jak również ochrony infrastruktury krytycznej. Działania związane z inwestycjami w infrastrukturę ochronną powinny być podejmowane równolegle do działań administracyjnych uznających obiekty za budowle ochronne. Tworzenie obiektów zbiorowej ochrony powinno uwzględniać wymóg art. 92 ust. 5 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, zgodnie z którym budowle ochronne projektuje się w miarę możliwości jako obiekty o podwójnej funkcji.

OBIEKTY ZBIOROWEJ OCHRONY PODWÓJNEJ FUNKCJI

Obiekty zbiorowej ochrony powinny być przystosowane do użycia w terminie i na zasadach określonych w ustawie, na polecenie organu ochrony ludności.

Obszar 6: Edukacja, szkolenia i działalność naukowo-badawcza:

EDUKACJA I SZKOLENIA

1) Podobszar 6a: Szkolenia i ćwiczenia ochrony ludności i obrony cywilnej;
2) Podobszar 6b: Działalność edukacyjna i przeciwdziałanie dezinformacji;
3) Podobszar 6c: Baza szkoleniowa i poligonowa;
4) Podobszar 6d: Działalność naukowo-badawcza i wdrożeniowa;
5) Podobszar 6e: Pozostała działalność promocyjna i informacyjna.

Działania edukacyjne stanowią podstawę budowania odporności społecznej i przygotowania mieszkańców do funkcjonowania w sytuacjach zagrożenia. Podstawowym zadaniem jest przekazanie wiedzy i rozwijanie praktycznych umiejętności właściwego postępowania w celu tworzenia zdolności do skutecznego działania w czasie zagrożenia. Obszar 6 obejmuje szkolenia przewidziane ustawą, ćwiczenia oraz pozostałe działania edukacyjne, w tym kontynuację Powszechnych Warsztatów Ochrony Ludności i Akademii Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. Obejmuje również przeciwdziałanie dezinformacji i działaniom zmierzającym do polaryzacji społecznej i osłabiania zaufania do instytucji publicznych, a także działalność informacyjną wskazującą możliwości zaangażowania obywateli w budowanie odporności społecznej. Programy edukacyjne i kampanie informacyjne powinny uwzględniać zróżnicowanie grup odbiorców oraz wzmacniać poczucie sprawczości i współodpowiedzialności za bezpieczeństwo lokalnych wspólnot. Obszar 6 obejmuje ponadto identyfikowanie potrzeb badawczych, inicjowanie i prowadzenie działalności naukowo-badawczej dotyczącej ochrony ludności i obrony cywilnej, wdrażanie jej wyników, organizowanie współpracy ze środowiskiem naukowym oraz wykorzystywanie wyników tej działalności przy opracowywaniu, monitorowaniu i ewaluacji ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, aktów wykonawczych oraz Programu.

ODPORNOŚĆ SPOŁECZNA

ZWALCZANIE DEZINFORMACJI I POLARYZACJI SPOŁECZNEJ

Obszar 7: Komponent medyczny Szefa Obrony Cywilnej

KOMPONENT MEDYCZNY SZEFA OBRONY CYWILNEJ

Obszar 7 – Komponent medyczny Szefa Obrony Cywilnej został wyodrębniony na szczególnych zasadach. Zadania w tym obszarze są realizowane na poziomie centralnym (ministra właściwego do spraw wewnętrznych – Szefa Obrony Cywilnej). Środki są wydzielane na poziomie centralnym i nie wliczają się do części wojewódzkiej. Obszar 7 nie dzieli się na podobszary.

PAŃSTWOWY INSTYTUT MEDYCZNY MSWIA W SYSTEMIE OBRONY CYWILNEJ

Utworzenie komponentu medycznego Szefa Obrony Cywilnej zapewni wzmocnienie funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w sytuacji kryzysowej i w czasie wojny. Podstawą komponentu będą podmioty lecznicze nadzorowane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w tym Państwowy Instytut Medyczny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Każdy resortowy podmiot leczniczy, jako część komponentu medycznego, będzie funkcjonował w oparciu o wystandaryzowane elementy gotowości do udzielania świadczeń zdrowotnych, personel oraz sprzęt medyczny i techniczny, a także własne rezerwy materiałowe leków, które zapewnią ciągłość działań ratowniczych i medycznych wobec poszkodowanej ludności na terenie każdego województwa. Pozwoli to na przygotowanie podmiotów leczniczych do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej w zakresie uzyskania zdolności pomocy medycznej i jej doraźnego rozwinięcia na rzecz ludności cywilnej w czasie kryzysu i konfliktu zbrojnego.

PRZYGOTOWANIE OPIEKI MEDYCZNEJ NA CZAS WOJNY

GŁÓWNE ETAPY REALIZACJI PROGRAMU

KAMIENIE MILOWE NA POSZCZEGÓLNE LATA

Kierunki realizacji celu strategicznego są rozłożone na lata i obszary Programu. Z uwagi na dynamicznie zmieniające się środowisko bezpieczeństwa w perspektywie pięcioletniej określono główne fazy rozwoju zdolności systemu ochrony ludności i obrony cywilnej.

Rysunek 4. Pięcioletnia perspektywa strategicznych kierunków rozwoju

Rok 2027 – etap wyznaczania priorytetów i standaryzacji:

2027 PRIORYTETY I STANDARYZACJA

- obszar 1: wyznaczenie organizacji pozarządowych jako podmiotów ochrony ludności, wypracowanie ujednoliconych wzorów porozumień i zasad współpracy, opracowanie strategii współpracy z organizacjami pozarządowymi, rozpoczęcie nadawania przydziałów mobilizacyjnych i działania przygotowawcze zmierzające do pełnej funkcjonalności ewidencji obrony cywilnej, wzmocnienie kadrowe organów ochrony ludności;
- obszar 2: geograficzna priorytetyzacja zasobów, wdrożenie mechanizmów współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie udostępniania i wymiany zasobów ochrony ludności;
- obszar 3: opracowanie rozdzielników zakupu sprzętu podmiotów ratowniczych na kolejne lata realizacji Programu, rozpoczęcie wdrożenia procesu specjalizacji ochotniczych straży pożarnych;
- obszar 4: rozpoczęcie wdrożenia Systemu Bezpiecznej Łączności Państwowej, rozwój łączności trankingowej dla personelu ochrony ludności i obrony cywilnej, rozpoznanie potrzeb systemu powiadamiania, ostrzegania i alarmowania dla osób ze szczególnymi potrzebami, a także identyfikacja systemów i danych niezbędnych do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej oraz rozpoczęcie oceny ryzyka w zakresie bezpieczeństwa teleinformatycznego;
- obszar 5: wyznaczenie i oznakowanie punktów schronienia na obszarze całego kraju zapewniających szybki dostęp do miejsca bezpiecznego, wyznaczenie miejsc doraźnego schronienia w każdej gminie i osiągnięcie co najmniej połowy wskaźników ustawowych dla miejsc doraźnego schronienia, rozpoczęcie inwestycji w budowle ochronne ze szczególnym uwzględnieniem ukryć w budynkach użyteczności publicznej oraz konstrukcji modułowych;
- obszar 6: przeszkolenie wszystkich obligatoryjnych grup personelu zgodnie z ustawą, ustanowienie regularnych, ujednoliconych cykli szkoleń i działań edukacyjnych, także w toku edukacji dzieci i młodzieży, zwalczanie i przeciwdziałanie dezinformacji;
- obszar 7: identyfikacja zasobów i zdolności organizacyjnych komponentu medycznego Szefa Obrony Cywilnej, wykonanie prac przygotowawczych dla inwestycji infrastrukturalnych;
- realizacja podstawowego pakietu odporności gmin i powiatów we właściwych obszarach Programu;
- monitorowanie Programu: przyjęcie metodyki monitorowania, ustalenie sposobu gromadzenia danych i wartości bazowych w zakresie, w jakim będą dostępne, uruchomienie monitorowania w formule przejściowej

oraz rozpoczęcie prac nad narzędziem teleinformatycznym wspierającym ten proces.

Lata 2028–2029 – etap wdrożenia i wzmocnienia zdolności:

2028–2029
WDROŻENIE I WZMOCNIENIE

- obszar 1: uruchomienie w pełni funkcjonalnej ewidencji obrony cywilnej w niejawnym systemie teleinformatycznym, współpracującej z pozostałymi rejestrami państwowymi, nadawanie przydziałów mobilizacyjnych zapewniających co najmniej 50% wymaganego stanu osobowego organów i podmiotów w sytuacji kryzysowej, wypracowanie rutynowych mechanizmów współpracy z Siłami Zbrojnymi w zakresie podziału personelu dla poszczególnych komponentów systemu bezpieczeństwa narodowego;
- obszar 2: wdrożenie mechanizmów planowania strategicznego zasobów magazynowych, z wykorzystaniem narzędzi teleinformatycznych i obrazowania geograficznego, pełne przejście od zakupów bieżących do zakupów planowanych strategicznie, włączenie do systemu podlegających rotacji zasobów podmiotów ochrony ludności i przedsiębiorców, zapewnienie kluczowych usług w każdej gminie;
- obszar 3: pełne wyposażenie podmiotów ochrony ludności i organów ochrony ludności w sprzęt ochronny do użycia w działaniach wojennych, zapewnienie co najmniej 50% zdolności ewakuacyjnych każdego szczebla administracji;
- obszar 4: pełne wdrożenie Systemu Bezpiecznej Łączności Państwowej oraz pełne pokrycie dostępnością bezpiecznej cyfrowej łączności, wdrożenie systemu bezpieczeństwa teleinformatycznego w kluczowych podmiotach i organach, wdrożenie systemu powiadamiania, ostrzegania i alarmowania dla osób ze szczególnymi potrzebami;
- obszar 5: rutynowa realizacja inwestycji z zakresu budownictwa ochronnego we wszystkich nowych obiektach budowlanych zgodnie z wymogami ustawy, zapewnienie odpornej infrastruktury medycznej w większości podmiotów leczniczych, rozwój modułowych oraz prefabrykowanych obiektów zbiorowej ochrony, systemowy przegląd wymogów technicznych dla obiektów zbiorowej ochrony z uwzględnieniem doświadczeń i najnowszej wiedzy technicznej;
- obszar 6: aktualizacja i rozwój publikacji dotyczących bezpieczeństwa, rozwijanie działalności naukowo-badawczej oraz uruchamianie mechanizmów wsparcia naukowo-technicznego dla organów ochrony ludności;
- obszar 7: uruchomienie rozwiązań organizacyjnych zapewniających ciągłość działania podmiotów leczniczych w czasie wojny, rozpoczęcie i realizacja inwestycji infrastrukturalnych;

- monitorowanie Programu: rozwój i wdrożenie narzędzia teleinformatycznego, integracja z dostępnymi ewidencjami i rejestrami oraz rozszerzenie systemowego wykorzystania danych do planowania i oceny realizacji Programu.

Lata 2030–2031 – etap stabilizacji systemu i planowania dalszego rozwoju:

2030–2031 STABILIZACJA I PLANOWANIE ROZWOJU

- obszar 1: wprowadzenie i pełne wdrożenie mechanizmów zapewniających systemowe wyznaczanie podmiotów ochrony ludności, zapewnienie pełnej obsady korpusu obrony cywilnej poprzez nadawanie przydziałów mobilizacyjnych obrony cywilnej, analiza potrzeb dalszej profesjonalizacji korpusu obrony cywilnej;
- obszar 2: stabilizacja systemu zapewnienia pełnych zasobów ochrony ludności i obrony cywilnej, wdrożenie mechanizmów odporności i redundancji zasobów;
- obszar 3: osiągnięcie pełnego wyposażenia w nowoczesny sprzęt ratowniczy, wdrożenie mechanizmów przekazywania wycofywanego sprzętu do rezerwy zasobów lub dla podmiotów wspierających, osiągnięcie pełnej zdolności do ewakuacji na podstawie wojewódzkich planów ewakuacji i Krajowego Planu Ewakuacji;
- obszar 4: utrzymanie i rozwój Systemu Bezpiecznej Łączności Państwowej, rozwój nowoczesnych metod łączności, powiadamiania, ostrzegania i alarmowania, w tym z użyciem metod szybkiej transmisji, pełne przystosowanie systemu dla osób ze szczególnymi potrzebami, wdrożenie narzędzi bezpieczeństwa teleinformatycznego w kluczowych podmiotach administracji, służbach i rejestrach państwowych;
- obszar 5: osiągnięcie pełnej dostępności punktów schronienia, miejsc doraźnego schronienia i ukryć w obiektach budowlanych przewidzianych przez ustawę, określenie harmonogramu dojścia do wymogu zapewnienia liczby miejsc w obiektach zbiorowej ochrony zgodnie z ustawą;
- obszar 6: standaryzacja działalności szkoleniowej i edukacyjnej, z uwzględnieniem nowoczesnych kanałów komunikacji, pełne wykorzystanie narzędzi wsparcia naukowo-technicznego;
- obszar 7: osiągnięcie pełnej funkcjonalności komponentu medycznego Szefa Obrony Cywilnej, w tym realizacja przedsięwzięć infrastrukturalnych tworzących odporną infrastrukturę medyczną;
- monitorowanie Programu: pełne wykorzystanie wyników monitorowania do oceny rozwoju zdolności, planowania alokacji zasobów, aktualizacji priorytetów oraz przygotowania kolejnej perspektywy Programu.

Część III – Realizacja

PODZIAŁ ŚRODKÓW FINANSOWYCH

Zgodnie z art. 156 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej określa sposób finansowania realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej ze środków, o których mowa w art. 155 ust. 2 ustawy. Według art. 155 ust. 1 i 2 ustawy na finansowanie zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej przeznacza się corocznie środki w wysokości nieniższej niż 0,3% produktu krajowego brutto, a w skład tych środków wchodzą:

1) środki przeznaczone na realizację zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych i wojewodów oraz wydatki Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych;
2) środki przeznaczone na realizację zadań z zakresu budowy i rozbudowy systemów alarmowania, ostrzegania i powiadamiania ludności oraz zadań, o których mowa w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1354), przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej;
3) środki przeznaczone na realizację zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej przez ministra właściwego do spraw zdrowia w zakresie środków przeznaczonych na finansowanie zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2026 r. poz. 141);
4) środki przeznaczone na realizację zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej przez Narodowy Fundusz Zdrowia w zakresie środków przeznaczonych na finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu ratownictwa medycznego;
5) środki ujęte w ramach limitu wydatków na finansowanie potrzeb obronnych, o którym mowa w art. 40 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2025 r. poz. 825, z późn. zm.), w wysokości 0,15% produktu krajowego brutto.

ŚRODKI NA OCHRONĘ LUDNOŚCI I OBRONĘ CYWILNĄ ≥0,3% PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO

Rysunek 5. Środki na finansowanie zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej

Wartość produktu krajowego brutto, o którym mowa w art. 155 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, jest ustalana na podstawie wartości określonej w obwieszczeniu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wydawanym na podstawie art. 5 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o sposobie obliczania wartości rocznego produktu krajowego brutto (Dz. U. z 2021 r. poz. 151), według stanu na dzień 31 sierpnia.

FINANSOWANIE ZADAŃ O CHARAKTERZE OBRONNYM

Środki ujęte w ramach limitu wydatków na finansowanie potrzeb obronnych, o którym mowa w art. 40 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, w wysokości 0,15% produktu krajowego brutto, przeznacza się na finansowanie lub dofinansowanie organów ochrony ludności i podmiotów ochrony ludności w zakresie realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym na zadania o charakterze obronnym Rzeczypospolitej Polskiej. Zadaniami o charakterze obronnym są zadania ochrony ludności realizowane w czasie stanu wojennego i w czasie wojny jako obrona cywilna. Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej z chwilą wprowadzenia stanu wojennego i w czasie wojny ochrona ludności staje się obroną cywilną. Środki te są ujmowane w dziale 752 – Obrona narodowa, w rozdziale 75281 – Zadania o charakterze obronnym wynikające z ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz rozdziale 75282 – Zadania o charakterze obronnym wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej realizowane przez Państwową Straż Pożarną.

Obejmują one działania prowadzone w czasie pokoju, ukierunkowane na przygotowanie społeczeństwa, administracji publicznej oraz infrastruktury krytycznej do skutecznego reagowania na różnego rodzaju zagrożenia. W okresie pokoju zadania te obejmują m.in. planowanie, organizowanie i utrzymywanie m.in. systemów ostrzegania i alarmowania, zabezpieczenia medycznego, prowadzenie szkoleń i ćwiczeń, wsparcia państwa gospodarza (HNS), rozwijanie zdolności ratowniczych, a także wdrażanie rozwiązań zwiększających odporność państwa na sytuacje kryzysowe. Dzięki temu obrona cywilna stanowi stały, integralny komponent systemu bezpieczeństwa narodowego, funkcjonujący nieprzerwanie w celu ochrony życia, zdrowia ludzi oraz mienia.

ZADANIA HNS

Zgodnie z dyspozycją ustawy Program zawiera podział środków wskazanych w art. 155 ust. 2 ustawy w podziale na poszczególnych dysponentów i z podziałem na poszczególne lata realizacji Programu. Zgodnie z art. 156 ust. 6 ustawy podział środków zgodnie z art. 155 ust. 2 ustawy jest określony w tabeli 1 załącznika nr 2 do Programu. Przeniesienia środków między dysponentami dokonuje się z uwzględnieniem zasad z art. 155 ust. 7.

PODZIAŁ ŚRODKÓW NA DYSPONENTÓW

PRZENIESIENIE POMIĘDZY DYSPONENTAMI

W tabeli 2 załącznika nr 2 do Programu określono podział środków finansowych części 0,15% PKB na wydatki obronne z uwzględnieniem lat obowiązywania Programu pomiędzy wojewodów oraz podział na obszary Programu. Do podziału środków, o których mowa w art. 155 ust. 2 pkt 3 ustawy, zastosowano poniższe kryteria.

PODZIAŁ CZĘŚCI 0,15% PKB NA WYDATKI OBRONNE

I. Podział pomiędzy część centralną a części wojewódzkie

PODZIAŁ NA CZĘŚĆ WOJEWÓDZKĄ I CENTRALNĄ

Przyjęto następujący podział: co najmniej 85% środków na część dla wojewodów i jednostek samorządu terytorialnego oraz niewięcej niż 15% na część centralną w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

W uzasadnionych przypadkach związanych z bezpieczeństwem państwa minister właściwy do spraw wewnętrznych dokonuje przeniesień środków pomiędzy częścią wojewódzką a częścią centralną, z wyłączeniem środków zaangażowanych przez dysponentów w ramach realizacji Programu. W przypadku takiego przeniesienia limit środków w części centralnej będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych nie może wzrosnąć o więcej niż pięć punktów procentowych (tj. do 20% środków, o których mowa w art. 155 ust. 2 pkt 3). Do czasu dokonania aktualizacji Programu w trybie art. 155 ust. 5 ustawy, kwoty wskazane w załączniku nr 2 do Programu należy odczytywać z uwzględnieniem zmniejszenia i przysporzenia wynikających z tego przeniesienia.

Wykres 1. Podział środków na część centralną i części wojewódzkie

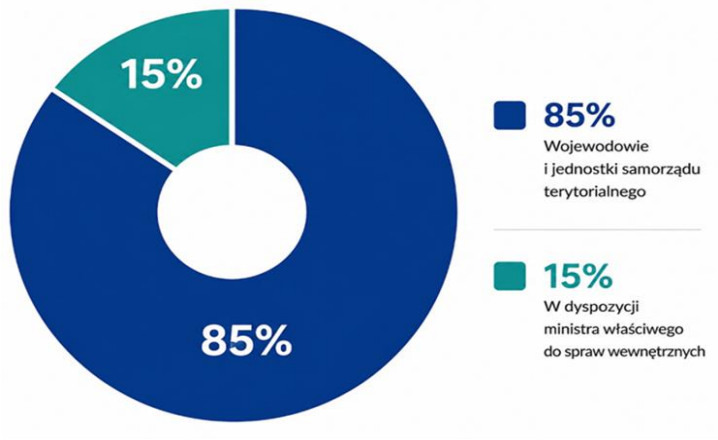

Niewięcej niż 35% z części centralnej w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych jest wydatkowane na zadania z obszaru 7 dotyczące utworzenia komponentu medycznego Szefa Obrony Cywilnej.

FINANSOWANIE OBSZARU 7

Środki z części centralnej mogą być wydatkowane również na dotacje dla Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, na zasadach określonych w art. 153a ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej z przeznaczeniem dla podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, realizujących zadania z zakresu ochrony ludności.

DOTACJE DLA NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI – CENTRUM ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

II. Podział części wojewódzkiej pomiędzy obszary

PODZIAŁ ŚRODKÓW Z CZĘŚCI WOJEWÓDZKIEJ POMIĘDZY OBSZARY

Ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz rozporządzenie z dnia 13 lipca 2026 r. w sprawie szczegółowej zawartości Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej nie wprowadzają podziału środków finansowych na obszary Programu. Dlatego, uwzględniając poziom wydatkowania środków w Programie Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026, założone priorytety nowego Programu oraz szacowaną kosztochłonność poszczególnych obszarów, przyjęto następujący podział limitów wojewódzkich:

PODZIAŁ NA OBSZARY A PRIORYTETY PROGRAMU

obszar 1 – 1% środków (O1),

obszar 2 – 15% środków (O2),

obszar 3 – 20% środków (O3),

obszar 4 – 5% środków (O4),

obszar 5 – 54% środków (O5),

obszar 6 – 5% środków (O6).

PODZIAŁ PROCENTOWY CZĘŚCI WOJEWÓDZKIEJ POMIĘDZY OBSZARY

Wykres 2. Podział środków części wojewódzkiej na obszary

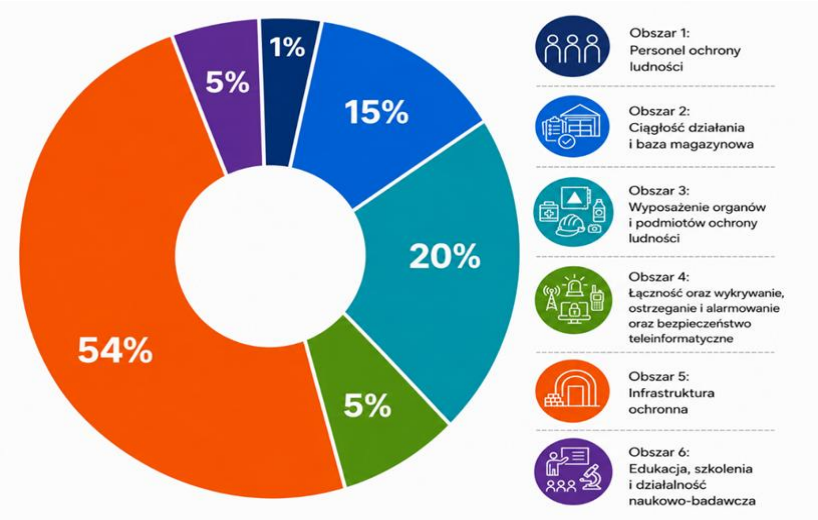

Powyższe proporcje nie odnoszą się do podziału części centralnej.

PODZIAŁ ŚRODKÓW ≥0,3% PKB NA OBSZARY

Podział środków, o których mowa w art. 155 ust. 1, pomiędzy obszary na kolejne lata jest określony w załączniku nr 2 w tabeli 3.

PODZIAŁ ŚRODKÓW 0,15% PKB NA OBSZARY

Podział na obszary środków, o których mowa w art. 155 ust. 2 pkt 3, pomiędzy obszary jest określony w tabeli 4, a tabele 5 i 6 określają odpowiednio podział limitu wojewódzkiego i centralnego na obszary.

FINANSOWANIE OBSZARU 6 Z CZĘŚCI WOJEWÓDZKIEJ

Co najmniej 20% środków z obszaru 6 jest przeznaczana na szkolenia organizowane przez podmioty ochrony ludności, o których mowa w art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, w tym na szkolenia personelu ratowniczego podmiotów ochrony ludności, w tym strażaków ochotniczych straży pożarnych.

FINANSOWANIE OBSZARU 7 Z CZĘŚCI CENTRALNEJ

Na poziomie wojewódzkim nie uwzględnia się środków na obszar 7, które są wydatkowane jedynie na poziomie centralnym.

PODZIAŁ POMIĘDZY WOJEWÓDZTWA – KRYTERIA

III. Podział środków pomiędzy województwa

Jako kryterium podziału środków pomiędzy województwa przyjęto kryterium ludnościowe z modyfikatorami: urbanizacyjnym i geograficznym.

LICZBA LUDNOŚCI

Wysokość środków dla województwa zależy od liczby ludności w województwie, z uwzględnieniem podziału na liczbę ludności w miastach i poza miastami. Z doświadczeń realizacji Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej w latach 2025–2026 wynika, że kryterium ludnościowe jest najbardziej obiektywnym i efektywnym kryterium podstawowym na poziomie centralnym, przy uwzględnieniu modyfikatorów. Wynika to przede wszystkim z faktu, że zasoby oraz infrastruktura ochrony ludności mają za zadanie chronić ludność cywilną przed zagrożeniami, więc większe skupiska ludności wymagają bardziej rozbudowanej infrastruktury i większej liczby zasobów dla swojej ochrony. Doświadczenia wynikające z przebiegu współczesnych konfliktów zbrojnych

wskazują, że celami oddziaływania przeciwnika są zarówno skupiska ludności cywilnej, jak i infrastruktura zapewniająca dostęp do podstawowych usług, w szczególności energii elektrycznej i cieplnej, wody, transportu oraz łączności. Działania te prowadzą do bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia ludności, a także do zakłócenia funkcjonowania społeczeństwa. W tym kontekście zastosowanie kryterium ludnościowego pozwala na alokację środków proporcjonalnie do liczby mieszkańców na danym obszarze, a tym samym na ukierunkowanie inwestycji odpowiednio do skali populacji wymagającej ochrony.

MODYFIKATOR URBANIZACJI

Uzupełnieniem kryterium ludnościowego jest modyfikator urbanizacji. Modyfikator zastosowano przez przypisanie wagi – 0,65 dla liczby mieszkańców miast i 0,35 dla liczby mieszkańców wsi.

MODYFIKATOR GEOGRAFICZNY

NARODOWY PROGRAM ODSTRASZANIA I OBRONY „TARCZA WSCHÓD”

Jednocześnie wprowadza się modyfikator geograficzny, odnoszący się do konieczności skompensowania kryterium ludnościowego i urbanizacyjnego w odniesieniu do wschodnich województw kraju, o mniejszej liczbie ludności, ale zlokalizowanych bliżej potencjalnego zagrożenia. Powyższe jest również związane z uwzględnieniem wymagań Narodowego Programu Odstraszania i Obrony „Tarcza Wschód”.

WSPÓŁCZYNNIKI NPOIO „TARCZA WSCHÓD”

Zaproponowano podział województw na następujące grupy ze stosownymi modyfikatorami:

1) województwa warmińsko-mazurskie i podlaskie – współczynnik +0,3;
2) województwa podkarpackie i lubelskie – współczynnik +0,2;
3) pozostałe województwa – brak współczynnika.

Ponadto Wojewoda Mazowiecki oraz Wojewoda Pomorski, również częściowo objęci Programem „Tarcza Wschód”, będą traktowali priorytetowo inwestycje na terenach powiatów: ostrowskiego, węgrowskiego, mińskiego, siedleckiego, sokołowskiego, garwolińskiego i łosickiego (województwo mazowieckie) oraz nowodworskiego, malborskiego i gdańskiego (województwo pomorskie).

Rysunek 6. Modyfikatory podziału województw z uwzględnieniem NPOiO „Tarcza Wschód”

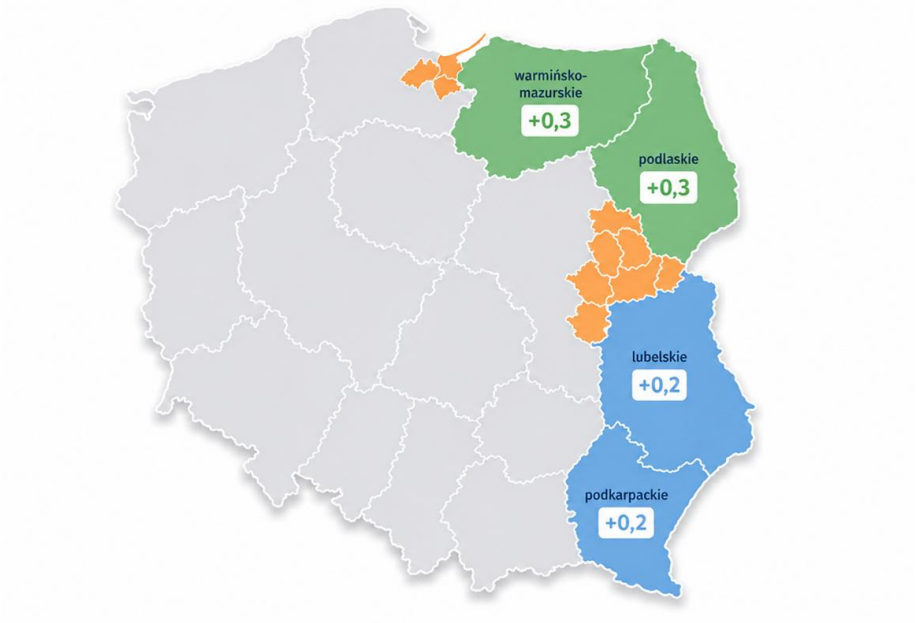

Uwzględnienie współczynników zwiększa wysokość środków finansowych przydzielonych dla danego województwa wynikających z kryterium ludnościowego i urbanizacji.

Po uwzględnieniu powyższych elementów, algorytm podziału na województwa przedstawia się następująco:

ALGORYTM PODZIAŁU NA WOJEWÓDZTWA

$$LW_n=[LW_n(MM)+ LW_n(MW)]\times(1+WG)$$

LW_n – limit województwa

n – dysponent z części budżetowej 85 - Wojewodowie

$LW_n(MM/MW)$ – limit na mieszkańców miast/mieszkańców wsi

WG – współczynnik modyfikatora geograficznego

WSPÓŁCZYNNIK KORYGUJĄCY 2027

W celu zachowania stałego wzrostu środków na realizację zadań ochrony ludności i obrony cywilnej w latach 2025–2031, do ostatecznych kwot dla województw w 2027 r. zastosowano współczynnik korygujący, pokryty przez zwiększenie środków limitu wojewódzkiego z limitu centralnego.

PRZESUNIĘCIA ŚRODKÓW POMIĘDZY OBSZARAMI

IV. Przesunięcia środków

Podział środków na obszary został pozostawiony przez ustawodawcę do określenia w Programie Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, przy czym niezbędne jest zawarcie w Programie mechanizmu dokonywania przesunięć pomiędzy obszarami, celem zapewnienia możliwości efektywnego

przeznaczania środków, stosownie do pojawiających się nowych potrzeb i zagrożeń. Mechanizm przesunięć musi uwzględniać jednak konieczność zachowania spójności planowania wydatków.

ZGODA MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Przeniesienie środków między obszarami przez wojewodów następuje za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

WARUNKI DOKONANIA PRZENIESIENIA

Przeniesienie środków finansowych przez wojewodów z jednego obszaru do innego jest możliwe po spełnieniu łącznie poniższych warunków:

BRAK MOŻLIWOŚCI WYDATKOWANIA

1) dysponent powinien wykazać, że istnieją obiektywne przesłanki niewydatkowania środków w przypisanym Programem obszarze;

BRAK NIEZREALIZOWANYCH PRIORYTETÓW

2) w obszarze, z którego przenosi się środki, brak jest u danego dysponenta priorytetowych zadań wymagających dodatkowych środków finansowych;

ISTOTNE POTRZEBY

3) w obszarze, do którego przenoszone są środki, zidentyfikowano istotne potrzeby, które mogą być zrealizowane przez przesunięcie wydatków – niedopuszczalne jest przenoszenie środków bez wyraźnego celu.

Za obiektywne przesłanki niewydatkowania środków uznaje się w szczególności unieważnienie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego albo brak ofert spełniających warunki zamówienia, albo mieszczących się w limicie finansowym.

PRZENOSZENIE ŚRODKÓW W CZĘŚCI CENTRALNEJ

Minister właściwy do spraw wewnętrznych przenosi środki między obszarami w części centralnej, jeżeli jest to konieczne dla realizacji Programu.

Przeniesienie środków nie może spowodować zmiany limitów wydatków inwestycyjnych na inwestycje budowlane o charakterze wieloletnim, przypisanych w Programie danemu dysponentowi części budżetowych 85 – Województwa.

PROGNOZY ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA PODSTAWIE WSKAŹNIKÓW MAKRO-EKONOMICZNYCH

Kwoty środków wskazane w załączniku nr 2 w tabelach 1–6 do Programu są wiążące dla danego roku budżetowego – dla kolejnych lat są prognozami i mogą ulegać zmianie. W razie konieczności dokonuje się nowelizacji Programu i aktualizuje się wartości środków, w oparciu o aktualne wskaźniki makroekonomiczne, przy uwzględnieniu konieczności właściwego planowania budżetowego.

INWESTYCJE BUDOWLANE O CHARAKTERZE WIELOLETNIM

WYKAZ INWESTYCJI BUDOWLANYCH

Ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej przewiduje mechanizm finansowania inwestycji budowlanych wieloletnich w art. 156a. Minister właściwy do spraw wewnętrznych zatwierdza, na wniosek właściwego wojewody, wykaz inwestycji budowlanych o charakterze wieloletnim realizowanych w województwie ze środków przewidzianych w Programie w podziale na poszczególne lata. W przypadku finansowania lub dofinansowania inwestycji budowlanych o charakterze wieloletnim, ujętych w wykazie, minister właściwy do spraw wewnętrznych lub właściwy wojewoda,

w odniesieniu do środków budżetu państwa, których są dysponentami, wyrażają zgodę jednostkom sektora finansów publicznych realizującym Program, w tym jednostkom samorządu terytorialnego albo podmiotom ochrony ludności spoza sektora finansów publicznych, na zaciąganie zobowiązań na kolejne lata do wysokości limitu wydatków na inwestycje budowlane w poszczególnych latach.

LIMIT WYDATKÓW NA INWESTYCJE WIELOLETNIE

Zgodnie z dyspozycją art. 156 ust. 7 w załączniku nr 2 w tabeli 7 określono limit wydatków na realizację inwestycji budowlanych o charakterze wieloletnim. W każdym roku wojewodowie otrzymują środki finansowe wysokości niemniejszej niż kwota wskazana w tabeli limitu wydatków o charakterze wieloletnim.

TERMIN WYDATKOWANIA

SPRAWOZDANIE

Wszystkie przyznane w danym roku środki finansowe muszą być wydatkowane do 31 grudnia danego roku budżetowego oraz rozliczone do 31 stycznia następującego roku. Ostateczne sprawozdanie z wydatkowania środków finansowych należy przekazać do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji do 31 marca następnego roku.

ŚRODKI FINANSOWE Z INNYCH ŹRÓDEŁ FUNDUSZ BEZPIECZEŃSTWA I OBRONNOŚCI

Mając na uwadze, że zadania ochrony ludności i obrony cywilnej mogą być finansowane z innych źródeł, dopuszcza się łączenie środków Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej z innymi środkami, takimi jak środki z Funduszu Bezpieczeństwa i Obronności albo środkami z programów UE, w szczególności jako wkład własny do projektów z poszczególnych programów, na zasadach przewidzianych dla tych programów.

REALIZACJA PROGRAMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ W WOJEWÓDZTWIE

WOJEWÓDZKIE PLANY WYKONAWCZE

Zapewnienie realizacji Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na poziomie województwa należy do wojewody jako terytorialnego organu ochrony ludności. Wojewodowie opracowują wojewódzkie plany wykonawcze Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. Wojewódzki plan wykonawczy powinien być adekwatny do ram czasowych Programu, w tym zawierać:

ZAWARTOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO PLANU WYKONAWCZEGO

1) diagnozę zasobów i analizę potrzeb;
2) zestawienie zadań i wykaz inwestycji, w tym wieloletnich na obszarze województwa;
3) plan geograficznej dyslokacji zasobów;
4) sposób i zasady podziału środków pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego;
5) planowane rezultaty i zmiany zdolności w okresie realizacji planu, zgodnie z metodyką monitorowania Programu;
6) harmonogram realizacji zadań.

Rysunek 7. Wojewódzkie plany wykonawcze

ANALIZA RYZYKA

Plany wykonawcze Programu muszą być poprzedzone analizą posiadanych zasobów oraz przeprowadzeniem analizy ryzyka. W planie wykonawczym można wykorzystać analizę ryzyka opracowaną na potrzeby właściwych planów zarządzania kryzysowego. Plan wykonawczy może być zawarty w jednym lub w kilku powiązanych ze sobą i spójnych dokumentach. Wojewódzkie plany wykonawcze stanowią podstawę realizacji inwestycji.

PLANY WYKONAWCZE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Wskazane jest, aby plany wykonawcze Programu zostały opracowane również na szczeblu gmin, powiatów i samorządu województwa, w szczególności w przypadku realizacji istotnych inwestycji na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego. Plany wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego powinny zawierać w szczególności:

1) diagnozę stanu wyjściowego zasobów i analizę potrzeb;
2) identyfikację zasobów społecznych;
3) wykaz inwestycji;
4) plan geograficznej dyslokacji zasobów, z uwzględnieniem współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego;
5) harmonogram realizacji zadań.

WSPARCIE POWIATU W ANALIZIE RYZYKA

Powiaty powinny wspierać szczebel gminny w dokonaniu oceny ryzyka niezbędnej do planowania inwestycji.

MONITORING PLANÓW WYKONAWCZYCH

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji może dokonywać przeglądu planów wykonawczych wojewodów, w trybie art. 58 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, zalecając stosownie do potrzeb ich korektę, w szczególności w celu zapewnienia efektywnego tworzenia zasobów systemu ochrony ludności, w tym ich lokalizacji na obszarze kraju.

PODZIAŁ ŚRODKÓW NA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W WOJEWÓDZTWIE

Wojewoda dokonuje podziału środków z części wojewódzkiej pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego. Podział ten odbywa się na podstawie lokalnych ocen ryzyka, uwzględnionych w planach zarządzania kryzysowego oraz zidentyfikowanych potrzeb inwestycyjnych. Przy podziale środków nie jest dopuszczalne stosowanie wyłącznie kryterium ludnościowego. Ponieważ każda

jednostka samorządu terytorialnego wykonuje zadania ochrony ludności i obrony cywilnej, wymagane jest, aby w danym roku każda jednostka samorządu terytorialnego otrzymała środki finansowe, w celu realizacji podstawowego zakresu zadań, chyba że poinformuje wojewodę o braku zapotrzebowania na takie środki.

ZASADY PODZIAŁU ŚRODKÓW

Przed rozpoczęciem procedury przyjmowania wniosków wojewoda opracowuje w jednym dokumencie i przekazuje jednostkom samorządu terytorialnego przejrzyste zasady podziału środków, zawierające:

1) przyjęte kryteria podziału;
2) terminy wnioskowania o środki;
3) tryb wnioskowania o środki.

MAKSYMALNY POZIOM WKŁADU WŁASNEGO

Maksymalny poziom wkładu własnego, który może być wymagany przez wojewodę od jednostki samorządu terytorialnego, wynosi 20% wartości inwestycji. W uzasadnionych przypadkach maksymalny wymagany poziom wkładu własnego może zostać zwiększony.

Modernizacja istniejących budowli ochronnych sprawdzonych przez Państwową Straż Pożarną i Inspekcję Nadzoru Budowlanego powinna być traktowana w sposób priorytetowy. Dofinansowanie może wynosić do 100% kosztów inwestycji.

GWARANTOWANE ŚRODKI FINANSOWE DLA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Aby zapewnić skuteczne i realne możliwości finansowania zadań przez jednostki samorządu terytorialnego, wojewoda powinien przekazać niemniej niż 90% środków z części wojewódzkiej do jednostek samorządu terytorialnego. W przypadku wystąpienia okoliczności uniemożliwiających racjonalne wykorzystanie środków przez daną jednostkę samorządu terytorialnego można je przesunąć do innych jednostek samorządu terytorialnego. W przypadku gdy jednostki samorządu terytorialnego z obiektywnych przyczyn nie są w stanie wykorzystać limitu 90% środków części wojewódzkiej, priorytetem jest pełne wykorzystanie środków w danym roku budżetowym i może być ono dokonane przez wojewodę. Środki stanowiące dotację dla jednostki samorządu terytorialnego powinny być przekazywane w terminie wynikającym z realizacji dotowanego zadania.

PODZIAŁ ŚRODKÓW CZĘŚCI WOJEWÓDZKIEJ W OBSZARZE 3 DLA PODMIOTÓW RATOWNICZYCH

Co najmniej 75% środków przyznanych w ramach limitów wojewódzkich w obszarze 3 należy przeznaczyć na realizację zadań o charakterze obronnym wynikających z ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, realizowanych przez:

1) jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej,
2) ochotnicze straże pożarne,
3) jednostki Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej włączone do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego

– oraz na rozwój jednostek ochrony przeciwpożarowej, zgodnie ze strategią rozwoju jednostek ochrony przeciwpożarowej, o której mowa w art. 10 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1312, z późn. zm.).

PODZIAŁ POMIĘDZY PODMIOTY RATOWNICZE

Z powyższej kwoty co najmniej 50% środków przeznacza się na ochotnicze straże pożarne, a pozostałą część na jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej i Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej. Wskazane podmioty stanowią główny element sprzętowych i osobowych zasobów ratowniczych korpusu Obrony Cywilnej. W przypadku gdy w danym roku zostanie wykorzystana pula 25% środków z obszaru 3 dla pozostałych podmiotów ratowniczych, jednostek samorządu terytorialnego i innych podmiotów, a istnieje potrzeba sfinansowania zadań w tym obszarze, minister właściwy do spraw wewnętrznych może przenieść środki na ich sfinansowanie z obszaru 2.

UZUPEŁNIENIE ŚRODKÓW OBSZARU 3

ZWIĘKSZENIE PULI WOJEWÓDZKIEJ NA SZKOLENIA

Wojewoda może zwiększyć część środków pozostającą w dyspozycji wojewody do 11%, z zastrzeżeniem, że dodatkowy 1% środków jest wydatkowany w całości na zadanie z podobszaru 6a „szkolenia specjalistyczne z taktycznego ratownictwa medycznego (TECC) i medycyny pola walki”, realizowane w podmiotach ochrony ludności podległych Ministrowi Obrony Narodowej.

ŚRODKI DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Ze środków puli wojewódzkiej co najmniej 10% łącznej puli środków powinno zostać przeznaczone na zadania związane z ochroną ludności i obroną cywilną realizowane przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego lub działalność społeczną, które współpracują z organami ochrony ludności albo zostały włączone do systemu ochrony ludności.

ŚRODKI NA NPOIO „TARCZA WSCHÓD”

W celu zapewnienia realizacji potrzeb obronnych w latach 2027–2028 należy przewidzieć budowę magazynów lub placów magazynowych o powierzchni ok. 1 ha na potrzeby obrony cywilnej oraz realizacji Narodowego Programu Odstraszania i Obrony „Tarcza Wschód” w województwie:

1) warmińsko-mazurskim – co najmniej 5 obiektów;
2) podlaskim – co najmniej 5 obiektów;
3) lubelskim – co najmniej 4 obiekty;
4) pomorskim – co najmniej 3 obiekty;
5) mazowieckim – co najmniej 3 obiekty;

– a w latach 2027–2029 w województwie podkarpackim – 4 obiekty.

Zadania z obszaru 5 podobszar 5D w zakresie odpornej infrastruktury medycznej w Wojskowym Instytucie Medycznym są finansowane w ramach limitu wojewódzkiego dla województwa mazowieckiego oraz m.st. Warszawy.

ZASADY REALIZACJI INWESTYCJI

KWALIFIKOWALNOŚĆ INWESTYCJI

Zadania są wykonywane poprzez realizację inwestycji, na które przyznawane są środki z Programu. Podstawowym warunkiem finansowania inwestycji jest jej kwalifikowalność. Oznacza to możliwość przypisania danego zakupu lub inwestycji do obszaru, podobszaru i zadania Programu. Po potwierdzeniu takiego przypisania inwestycja może uzyskać finansowanie. Kwalifikowalność inwestycji podlega monitorowaniu w celu zapewnienia prawidłowej realizacji Programu i osiągania jego celów.

KRYTERIA OCENY INWESTYCJI

Po stwierdzeniu kwalifikowalności inwestycji konieczne jest dokonanie oceny inwestycji poprzez cele systemu ochrony ludności. Inwestycja powinna być oceniona z uwzględnieniem trzech kryteriów:

CELOWOŚĆ

POTRZEBY OBRONNE

LOKALIZACJA

1) celowości oraz przydatności z uwzględnieniem już posiadanych zasobów;
2) zgodności z potrzebami obronnymi;
3) lokalizacji geograficznej inwestycji.

Rysunek 8. Zasady realizacji inwestycji

ZASADA EFEKTYWNOŚCI INWESTYCJI – SYNERGIA ZASOBÓW

Ocena pod względem celowości z uwzględnieniem już posiadanych zasobów oznacza konieczność zidentyfikowania, czy nowe zasoby wprowadzone do systemu ochrony ludności poprzez daną inwestycję przyczynią się do zwiększenia odporności społecznej na zagrożenia oraz zdolności do przeciwdziałania i minimalizacji skutków tych zagrożeń. Inwestycje powinny stanowić odpowiedź na potrzeby zidentyfikowane w toku analizy ryzyka oraz potrzeb systemu.

ROZWIĄZANIA ORGANIZACYJNE

Przy realizacji inwestycji należy również w miarę potrzeb uwzględniać zapewnienie rozwiązań organizacyjnych i osobowych, pozwalających na wykorzystanie nowych zasobów w systemie ochrony ludności – w szczególności zapewnienie i przeszkolenie personelu do obsługi zakupionego

sprzętu i infrastruktury oraz koszty nadzoru inwestycyjnego będącego częścią inwestycji. W miarę możliwości realizacja zadań odbywa się na podstawie wystandaryzowanych rozwiązań.

POTRZEBY OBRONNE

Inwestycje powinny być zgodne z potrzebami obronnymi – obrona cywilna jest jednym z elementów systemu bezpieczeństwa narodowego i konieczne jest zapewnienie spójności działań podsystemu militarnego i pozamilitarnego. Zapewnienie zgodności planowania obrony cywilnej z planowaniem obronnym ma na celu przede wszystkim:

OCENA ZGODNOŚCI Z POTRZEBAMI OBRONNYMI

1) zapobieżenie lokalizowania istotnych inwestycji w obszarach przewidzianych do działania Sił Zbrojnych, w których prawdopodobnie nie będzie przebywać ludność cywilna;

LOKALIZACJA

2) projektowanie i lokalizowanie inwestycji jako obiektów podwójnego przeznaczenia, które będą mogły być, w zgodzie z prawem międzynarodowym, wykorzystywane alternatywnie przez obronę cywilną bądź Siły Zbrojne;

ZASADA DUAL USE

3) lokalizowanie inwestycji w sposób wzmacniający efekt realizacji Narodowego Programu Odstraszania i Obrony „Tarcza Wschód";

NPOIO „TARCZA WSCHÓD"

4) dostosowanie lokalizacji inwestycji do założeń planów ewakuacji na czas wojny.

ZGODNOŚĆ Z PLANAMI EWAKUACJI

Ocena zgodności inwestycji z potrzebami obronnymi oraz ograniczeniami wynikającymi z oddziaływania z terenami zamkniętymi ustanowionymi przez Ministra Obrony Narodowej i ich strefami ochronnymi jest dokonywana przez zaopiniowanie inwestycji przez wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego przy udziale przedstawicieli resortu obrony narodowej.

OPINIA WOJEWÓDZKIEGO ZESPOŁU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Ocena pod względem lokalizacji inwestycji bądź zakupów ma zapewnić prawidłową dyslokację zasobów i infrastruktury ochrony ludności i obrony cywilnej na obszarze kraju. Organy ochrony ludności powinny zapewnić taką lokalizację zasobów, aby możliwe było ich wykorzystanie na obszarze całego kraju, stosownie do potrzeb. Wojewodowie oraz jednostki samorządu terytorialnego na obszarze swojej właściwości powinni zapewnić, aby sprzęt i infrastruktura tworzona w drodze inwestycji z Programu były racjonalnie rozlokowane.

DYSPOZYCYJNOŚĆ ZASOBÓW

W przypadku odrzucenia przez wojewodę wniosku jednostki samorządu terytorialnego o finansowanie inwestycji wojewoda przedstawia uzasadnienie powodu odrzucenia wniosku.

Inwestycje budowlane oraz zakupy o wartości powyżej 50 000 zł brutto dla jednego rodzaju zakupów, dokonywane przez jednostki samorządu terytorialnego albo wojewodów, podlegają zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

OPINIOWANIE WNIOSKÓW

Inwestycje budowlane: wieloletnie oraz o wartości inwestycji powyżej 500 000 zł minister właściwy do spraw wewnętrznych opiniuje wspólnie z Ministrem Obrony Narodowej.

OPINIOWANIE WNIOSKÓW PRZEZ MSWIA I MON

Inwestycje budowlane realizowane ze środków pozostających w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych nie podlegają opiniowaniu. Minister właściwy do spraw wewnętrznych informuje o realizowanych inwestycjach Ministra Obrony Narodowej.

Dla usprawnienia oceny kwalifikowalności inwestycji przewidziano zakres rzeczowy zakupów kwalifikowalnych do Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, określony w załączniku nr 3 do Programu. Wykaz zawiera zestawienie rzeczowe asortymentu, podzielonego na organy ochrony ludności oraz obszary Programu, który jest w każdym przypadku uznawany za kwalifikowalny, więc nie wymagający opiniowania. Zakres rzeczowy zakupów kwalifikowanych stanowi uniwersalny katalog zasobów do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej i nie ma konieczności opiniowania i oceny jego indywidualnej kwalifikowalności. Powyższe nie zwalnia organu z oceny racjonalności zakupu w konkretnym przypadku. Wykaz nie stanowi katalogu zasobów obowiązkowych do posiadania lub utrzymywania. Możliwy jest również zakup rzeczowy spoza katalogu, pod warunkiem wykazania kwalifikowalności takiego zakupu.

WYKAZ KWALIFIKOWANYCH ZAKUPÓW

BRAK OBOWIĄZKU OPINIOWANIA

Odrębnemu opiniowaniu nie podlegają zakupy realizowane na rzecz Państwowej Straży Pożarnej, ochotniczych straży pożarnych oraz jednostek Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej w ramach obszaru 3, z wyjątkiem inwestycji budowlanych lub zakupu nieruchomości. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej opracowuje i przedkłada ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych rozdzielniki zadań przewidzianych do realizacji w ramach 75% limitu wojewódzkiego z obszaru 3 dla:

ZAKUPY Z OBSZARU 3

ROZDZIELNIK KOMENDANTA GŁÓWNEGO PSP REALIZACJI ZADAŃ

1) Państwowej Straży Pożarnej;
2) ochotniczych straży pożarnych;
3) Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej.

PSP

OSP

WOP

Rozdzielniki uwzględniają nazwę zadania, planowane liczby oraz proponowaną lokalizację. Szef Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej składa do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej propozycję zakupów sprzętu dla jednostek Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Ponadto w odniesieniu do inwestycji budowlanych o charakterze wieloletnim, o których mowa w art. 156a ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, organy ochrony ludności zapewniają ciągłość ich finansowania w sposób umożliwiający planowe zakończenie inwestycji. Stosowanie powyższego mechanizmu jest dopuszczalne w odniesieniu

INWESTYCJE BUDOWLANE O CHARAKTERZE WIELOLETNIM

CIĄGŁOŚĆ FINANSOWANIA

do kluczowych inwestycji budowlanych – obiektów zbiorowej ochrony oraz podziemnej infrastruktury medycznej. W przypadku pozostałych inwestycji możliwość zapewnienia ciągłości finansowania powinna być realizowana przez ujęcie ich w wieloletniej prognozie finansowej jednostki samorządu terytorialnego.

WIELOLETNIE PROGNOZY FINANSOWE JST

Inwestycje mogą być dokonywane jedynie na rzecz organów i podmiotów ochrony ludności, zgodnie z art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej. W szczególności oznacza to, że:

KWALIFIKOWALNOŚĆ PODMIOTOWA

1) w przypadku zakupu dla podmiotu konieczne jest wcześniejsze uznanie go za podmiot ochrony ludności, jeżeli nie jest to organ lub podmiot ustawowy;
2) w odniesieniu do budowli ochronnych warunkiem finansowania inwestycji jest jej wcześniejsze uznanie za budowlę ochronną na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej;
3) środki dla podmiotów niebędących podmiotami ochrony ludności mogą być przekazywane tylko, gdy ustawa wprost to przewiduje.

OCENA INWESTYCJI

Organ ochrony ludności, realizując inwestycję finansowaną z Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, powinien:

KWALIFIKOWALNOŚĆ

1) wykazać kwalifikowalność inwestycji do Programu na jeden z poniższych sposobów:
   a) wskazanie obszaru, podobszaru i zadania, które realizuje inwestycja, wraz z uzasadnieniem,
   b) wskazanie asortymentu w wykazie kwalifikowanych zakupów;

KWALIFIKOWALNOŚĆ PODMIOTOWA

2) stwierdzić kwalifikowalność podmiotową;

PRZESŁANKI OCENY CELOWOŚCI INWESTYCJI

3) wykazać zasadność inwestycji w zakresie:
   a) celowości z uwzględnieniem już posiadanych zasobów,
   b) zgodności z potrzebami obronnymi,
   c) lokalizacji geograficznej inwestycji;

OCENA SKUTECZNOŚCI INWESTYCJI

4) określić przewidywany wpływ inwestycji na rozwój zdolności albo na utrzymanie wcześniej osiągniętego poziomu zdolności.

ZASADA RÓWNOMIERNEJ DYSTRYBUCJI ŚRODKÓW

Podmioty realizujące Program powinny zapewniać zrównoważony rozwój zdolności we wszystkich obszarach, z uwzględnieniem analizy ryzyka, stanu posiadanych zasobów, potrzeb terytorialnych i priorytetów Programu. Na poziomie gminy należy zapewnić przede wszystkim podstawowy pakiet odporności gminy, obejmujący priorytetowe zadania i zdolności w każdym z obszarów:

MINIMALNY PAKIET ODPORNOŚCI GMINY

1) procedury współpracy ze szczeblem powiatowym, wojewódzkim, sołectwami, ochotniczą strażą pożarną oraz organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami;
2) awaryjne źródła energii elektrycznej dla kluczowych obiektów gminnych;
3) zaopatrzenie w wodę, żywność oraz środki higieniczne, opatrunkowe i sprzęt kwaterunkowy;
4) co najmniej jeden magazyn zasobów ochrony ludności;
5) co najmniej jeden lokalny punkt przetrwania;
6) podstawowe wyposażenie ochotniczych straży pożarnych i innych podmiotów ochrony ludności;
7) awaryjna łączność kompatybilna z systemem bezpiecznej łączności państwowej;
8) zintegrowany system powiadamiania, ostrzegania i alarmowania mieszkańców;
9) punkty schronienia i miejsca doraźnego schronienia;
10) przeszkolenie personelu ochrony ludności gminy, ochotniczych straży pożarnych i sołtysów.

Na poziomie powiatu należy zapewnić odpowiednio podstawowy pakiet odporności powiatu, obejmujący:

MINIMALNY PAKIET ODPORNOŚCI POWIATU

1) procedury kierowania, koordynowania i nadzorowania zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej na obszarze powiatu;
2) awaryjne źródła energii elektrycznej dla kluczowych obiektów powiatowych, w szczególności starostwa powiatowego, placówek pomocy społecznej i szpitali;
3) co najmniej jedną mobilną stację uzdatniania wody;
4) co najmniej jedną cysternę do przewozu paliwa;
5) co najmniej jeden magazyn zasobów ochrony ludności z powiatową rezerwą sprzętu ratowniczego i logistycznego;
6) co najmniej dwa punkty przetrwania;
7) awaryjną łączność kompatybilną z systemem bezpiecznej łączności państwowej;
8) zintegrowany system powiadamiania, ostrzegania i alarmowania mieszkańców;
9) zapewnienie ciągłości funkcjonowania starostwa;
10) przeszkolenie personelu ochrony ludności powiatu oraz wolontariuszy.

Elementy podstawowych pakietów odporności mogą być zapewniane także w ramach współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego lub

z podmiotami ochrony ludności, jeżeli zasady udostępnienia, czas uruchomienia i odpowiedzialność za użycie zasobów zostały określone w sposób zapewniający wykonanie zadań na właściwym obszarze.

ZASADY WNIOSKOWANIA O INWESTYCJE

Wojewoda opracowuje i przedstawia jednostkom samorządu terytorialnego przejrzyste zasady wnioskowania i oceny wniosków dotyczących inwestycji m.in. w oparciu o dokumenty potwierdzające uznanie obiektu za budowlę ochronną. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może, w ramach nadzoru nad realizacją Programu, ustanowić tryb opiniowania inwestycji, celem zapewnienia sprawności realizacji Programu w danym roku.

WYTYCZNE DLA PRIORYTETÓW PROGRAMU

Stosownie do potrzeb nieprzewidzianych w Programie Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej w momencie jego przyjęcia wytyczne co do priorytetyzacji zakupów i inwestycji mogą być wydawane na bieżąco przez organy ochrony ludności, na podstawie art. 58 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej. Zalecenia mogą obejmować w szczególności tymczasowy nakaz lub zakaz realizacji niektórych inwestycji bądź zakupów.

ZASADA WSPARCIA DLA REALIZATORÓW PROGRAMU

WZORCOWA DOKUMENTACJA

Organy ochrony ludności na bieżąco wyjaśniają wątpliwości odnośnie zasad realizacji Programu przedstawiane przez organy i inne podmioty realizujące, w szczególności poprzez regularne odprawy realizatorów Programu. Organy ochrony ludności współpracują z wojewodami i jednostkami samorządu terytorialnego, w szczególności z organami o ograniczonym potencjale kadrowym i organizacyjnym, przez wspólne opracowanie wzorcowej dokumentacji, projektów umów, standardów technicznych oraz konsultacje w zakresie kwalifikowalności wydatków.

TRWAŁOŚĆ ŚRODKÓW

Dla środków trwałych należy przewidzieć co najmniej dziesięcioletni okres użytkowania. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dla środków trwałych takich jak: sprzęt teleinformatyczny, sprzęt łączności, bezzałogowe statki powietrzne, baterie i akumulatory, urządzenia elektroniczne oraz inne zasoby podlegające szybszemu zużyciu może zostać określony krótszy okres trwałości, odpowiadający ich charakterystyce technicznej, przewidywanemu cyklowi życia oraz warunkom eksploatacji.

W przypadku wcześniejszego zbycia zasobu należy uzyskać zgodę wojewody. Nieruchomości nabyte ze środków Programu mogą być jedynie przekazywane nieodpłatnie na rzecz Skarbu Państwa albo innych organów i podmiotów ochrony ludności dla realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej. Pojazdy nabyte ze środków Programu dla Państwowej Straży Pożarnej po zakończeniu użytkowania przekazuje się ochotniczym strażom pożarnym.

ZASADY UŻYTKOWANIA ZAKUPIONEGO SPRZĘTU

Sprzęt i infrastruktura sfinansowana ze środków Programu powinny być wykorzystywane przede wszystkim na cele ochrony ludności i obrony cywilnej, jednakże dopuszczalne jest ich wykorzystanie w bieżącej działalności organów i podmiotów ochrony ludności, również z uwzględnieniem ewentualnych

postanowień umów dotacyjnych. Niedopuszczalne jest wynajmowanie lub zbywanie zakupionego sprzętu w celach komercyjnych. Konieczne jest, aby sprzęt pozostawał w stałej gotowości do wykorzystania na cele ochrony ludności i obrony cywilnej, także poza obszarem właściwości organu, który go nabył, jak również konieczne jest bieżące uzupełnianie zasobów zużywalnych. W przypadku zasobów zużywalnych należy również przewidzieć rotację zapasów, celem racjonalnego gospodarowania zasobami.

ZAKAZ UŻYTKOWANIA KOMERCYJNEGO

ZASOBY ZUŻYWALNE

MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja Programu będzie podlegała systematycznemu monitorowaniu. Monitorowanie będzie służyło ocenie postępu wykonywania zadań, osiągania rezultatów Programu oraz rozwoju zdolności systemu ochrony ludności i obrony cywilnej.

Monitorowanie będzie prowadzone na podstawie odrębnej metodyki monitorowania Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. Metodyka określi w szczególności wskaźniki i mierniki, sposób ich stosowania, źródła danych, zasady ustalania wartości bazowych i docelowych, sposób oceny postępu oraz zasady weryfikacji i agregacji danych.

METODYKA MONITOROWANIA

Zakres monitorowania będzie dostosowany do zadań i właściwości poszczególnych organów i podmiotów ochrony ludności. W możliwie największym zakresie będą wykorzystywane dane pochodzące z istniejących ewidencji, rejestrów i systemów teleinformatycznych. Pozostałe dane będą pozyskiwane według zasad określonych w metodyce.

ZAKRES MONITOROWANIA

Wyniki monitorowania będą wykorzystywane przy planowaniu realizacji Programu, przygotowywaniu i aktualizacji planów wykonawczych, ustalaniu priorytetów inwestycyjnych oraz ocenie potrzeb w zakresie dalszego rozwoju zdolności systemu. Będą również stanowiły podstawę okresowej oceny realizacji Programu.

WYNIKI MONITOROWANIA

W okresie realizacji Programu przewiduje się opracowanie i wdrożenie narzędzia teleinformatycznego wspierającego monitorowanie. Narzędzie będzie służyło w szczególności gromadzeniu, weryfikacji, analizie i prezentacji danych. Do czasu jego uruchomienia monitorowanie będzie prowadzone z wykorzystaniem dostępnych systemów, ewidencji oraz ujednoliconych sposobów przekazywania danych.

Metodyka monitorowania będzie mogła być rozwijana na podstawie doświadczeń z realizacji Programu, zmian w zakresie dostępnych danych oraz rozwoju narzędzi teleinformatycznych. Zmiany metodyczne powinny zapewniać możliwość oceny porównywalności wyników w czasie.

Ochrona ludności i obrona cywilna

Załączniki

ZAŁĄCZNIK 1

TABELA OBSZARÓW, PODOBSZARÓW I ZADAŃ PROGRAMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

Obszar	Podobszar	Zadania
OBSZAR 1 **Personel ochrony ludności**	1A System ochrony ludności	Priorytetowe: 1. analiza potrzeb w zakresie wyznaczenia podmiotów ochrony ludności w celu stworzenia systemu ochrony ludności oraz sieciowanie i mapowanie podmiotów ochrony ludności; 2. wyznaczenie podmiotów ochrony ludności realizujących kluczowe zadania ochrony ludności i obrony cywilnej dla danego organu; 3. włączanie organizacji pozarządowych do systemu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz budowania odporności społecznej. Pozostałe: 1. opracowanie procedur działania organów i podmiotów ochrony ludności; 2. utrzymanie gotowości działania personelu organów i podmiotów ochrony ludności; 3. działania związane z ewidencjonowaniem, analizą i kontrolą nad systemem podmiotów ochrony ludności, w tym ewidencje i rejestry; 4. rozwój i doskonalenie komunikacji pomiędzy podmiotami a organami ochrony ludności oraz systemów wspomagania podejmowania decyzji, w tym organizacja spotkań eksperckich; 5. programy pilotażowe w zakresie określenia procedur identyfikacji, mapowania, oceny potencjału i opracowania zasad komunikacji dla organizacji pozarządowych; 6. wdrożenie jednolitych procedur przechodzenia podmiotów leczniczych w tryb działania kryzysowego, w tym wojny.
	1B Personel podmiotów ochrony ludności i przydziały mobilizacyjne obrony cywilnej	Priorytetowe: 1. przeprowadzenie analizy potrzeb personelu podmiotów ochrony ludności z uwzględnieniem konieczności zapewnienia ciągłości działania; 2. nadanie przydziałów mobilizacyjnych obrony cywilnej personelowi podmiotów ochrony ludności. Pozostałe: 1. przygotowanie podmiotów ochrony ludności do realizacji zadań w czasie sytuacji kryzysowej albo w czasie wojny; 2. pozostałe działania związane ze współpracą z podmiotami ochrony ludności.

	1C Personel obsługujący organy ochrony ludności	Priorytetowe: 1. przeprowadzenie analizy potrzeb personelu urzędów obsługujących organy ochrony ludności z uwzględnieniem konieczności zapewnienia ciągłości działania; 2. nadanie przydziałów mobilizacyjnych obrony cywilnej personelowi urzędów obsługujących organy ochrony ludności. Pozostałe: 1. zawieranie umów na realizację zadań związanych z obsługą organów ochrony ludności.
	1D Utworzenie i zarządzanie korpusem obrony cywilnej	Priorytetowe: 1. utworzenie, utrzymanie i rozwój ewidencji obrony cywilnej oraz infrastruktury teleinformatycznej wspierającej ewidencję; 2. obsługa systemu nadawania przydziałów mobilizacyjnych obrony cywilnej, krajowej rezerwy obrony cywilnej oraz naboru ochotniczego. Pozostałe: 1. działania informacyjne związane z utworzeniem i zarządzeniem korpusem obrony cywilnej.
	1E Oznakowanie personelu obrony cywilnej	Priorytetowe: 1. zapewnienie oznakowania międzynarodowym znakiem obrony cywilnej personelu, pojazdów i infrastruktury obrony cywilnej wymaganego przez prawo międzynarodowe; 2. wytworzenie, personalizacja i zapewnienie personelowi obrony cywilnej kart indentyfikacyjnych i tabliczek tożsamości oraz czynności związane z ich wydawaniem. Pozostałe: 1. zapewnienie pozostałego oznakowania, w tym elementów ubioru, personelowi obrony cywilnej; 2. oznakowanie informacyjne zasobów i infrastruktury finansowanej z Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej; 3. opracowanie i wdrożenie systemów identyfikacji wizualnej.
OBSZAR 2 **Ciągłość działania i baza magazynowa**	2A Zapewnienie dostaw energii elektrycznej oraz cieplnej	Priorytetowe: 1. zapewnienie i montaż agregatów prądotwórczych, banków energii, przyłączy i innych urządzeń zapewniających dostęp do energii elektrycznej; 2. przygotowanie infrastruktury do podłączeń mobilnych urządzeń zasilania w energię elektryczną. Pozostałe: 1. zapewnienie mobilnych urządzeń wytwarzających ciepło, w tym nagrzewnic oraz chemicznych ogrzewaczy; 2. tworzenie, rozbudowa i przebudowa infrastruktury do gromadzenia energii elektrycznej i cieplnej w sytuacjach kryzysowych; 3. zapewnienie środków ochrony i monitoringu instalacji zapewniających dostawy energii elektrycznej i cieplnej.

	2B Zapewnienie dostępu do wody pitnej i żywności	Priorytetowe: 1. tworzenie lokalnych niezależnych awaryjnych ujęć wody pitnej i mobilnych punktów poboru wody pitnej; 2. zapewnienie mobilnych stacji uzdatniania wody. Pozostałe: 1. zapewnienie urządzeń do pakowania i transportu wody pitnej; 2. zakup cystern i zbiorników do transportu i przechowywania wody pitnej; 3. zapewnienie i utrzymanie zapasów wody konfekcjonowanej; 4. zapewnienie monitoringu ujęć wody w celu przeciwdziałania sabotażowi; 5. zakup i utrzymanie sprzętu do przygotowywania żywności.
	2C Zapewnienie dostępu do pozostałych usług oraz tworzenie punktów przetrwania	Priorytetowe: 1. tworzenie lokalnych punktów przetrwania – obiektów samowystarczalnych energetycznie i zapewniających podstawowe usługi w sytuacji kryzysowej; 2. tworzenie i utrzymanie punktów pomocy medycznej w sytuacji kryzysowej; 3. zapewnienie sprzętu medycznego do wykorzystania w sytuacji kryzysowej lub w czasie wojny, w tym wyposażenie na potrzeby leczenia chirurgicznego, intensywnej terapii, leczenia oparzeń wraz z oddziałami łóżkowymi, w tym dla szpitali, na które zostały nałożone zadania obronne. Pozostałe: 1. zapewnienie i utrzymanie mobilnej infrastruktury sanitarno-higienicznej; 2. tworzenie punktów dostępu do sieci telekomunikacyjnej dla ludności w sytuacjach kryzysowych; 3. zapewnienie i utrzymanie urządzeń zapewniających dostęp do paliw płynnych, w tym samowystarczalnych energetycznie albo mobilnych stacji paliw; 4. rozbudowa lokalnych lotnisk i przystosowanych do przyjmowania wojskowych statków powietrznych lądowisk o zwiększonej nośności będących w posiadaniu podmiotów ochrony ludności, do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych.
	2D Magazyny	Priorytetowe: 1. tworzenie, rozbudowa i utrzymanie lokalnych rozśrodkowanych magazynów obrony cywilnej, w tym kontenerów magazynowych; 2. tworzenie i rozbudowa magazynów obrony cywilnej podwójnego przeznaczenia na obszarach objętych Programem Odstraszania i Obrony „Tarcza Wschód”. Pozostałe: 1. tworzenie i rozbudowa pozostałych magazynów ochrony ludności i obrony cywilnej; 2. tworzenie placów magazynowych obrony cywilnej, w tym podwójnego przeznaczenia; 3. tworzenie i rozbudowa podziemnej infrastruktury magazynowej; 4. remont i zapewnienie bezpieczeństwa istniejącej bazy magazynowej.

	2E Tworzenie i utrzymywanie zapasów magazynowych	Priorytetowe: 1. zapewnienie zapasów magazynowych niezbędnych do wykonywania przez co najmniej 3 dni trwania zagrożenia zadań ochrony ludności i obrony cywilnej wskazanych w art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej; 2. zapewnienie zapasu kluczowych leków, gazów medycznych i środków opatrunkowych. Pozostałe: 1. tworzenie, utrzymanie i wymiana pozostałych zapasów magazynowych zasobów ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym urządzeń przeciwpowodziowych; 2. utrzymanie zapasów żywności; 3. działania związane z ewidencjonowaniem, analizą i kontrolą nad zapasami magazynowymi, w tym ewidencje i rejestry zasobów, utrzymanie Centralnej Ewidencji Zasobów Ochrony Ludności (CEZOL); 4. działania organizacyjne zapewniające rotację zapasów.
OBSZAR 3 **Wyposażenie organów i podmiotów ochrony ludności**	3A Funkcjonowanie i wyposażenie podmiotów ratowniczych oraz sprzęt ochronny	Priorytetowe: 1. zabezpieczenie bieżącej działalności i funkcjonowania organów i podmiotów ochrony ludności w trybie stałej gotowości do działań; 2. zakup i utrzymanie wyposażenia dla podmiotów ratowniczych, w szczególności wykonujących zadania w czasie sytuacji kryzysowej i wojny, w tym utrzymania i zwiększania potencjału operacyjnego i technicznego specjalistycznych grup ratowniczych oraz modułów ratowniczych do działań poza granicami kraju; 3. zakup i utrzymanie mobilnego sprzętu do udzielania pomocy medycznej; 4. zakup i utrzymanie środków ochrony balistycznej dla personelu obrony cywilnej, w tym hełmów, tarcz balistycznych, kamizelek kuloodpornych i odłamkoodpornych; 5. zakup i utrzymanie środków ochrony indywidualnej dla personelu obrony cywilnej przeciwko skutkom użycia broni masowego rażenia (CBRN). Pozostałe: 1. pozostałe zadania związane z utrzymaniem wyposażenia organów i podmiotów ochrony ludności, w tym przeglądy, kalibracja, legalizacja, konserwacja i uzupełnianie zużytych elementów oraz ubezpieczenia; 2. zakup i utrzymanie dronów do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej oraz obsługa dronów; 3. zakup i utrzymanie pozostałego sprzętu dla podmiotów ratowniczych; 4. zakup i utrzymanie sprzętu wykrywania i rozpoznawania skażeń oraz dekontaminacji; 5. utrzymanie środków i produktów do zwalczania skutków użycia broni masowego rażenia.

	3B Sprzęt do ewakuacji	Priorytetowe: 1. zakup i utrzymanie sprzętu do ewakuacji rannych w warunkach ewakuacji masowej, w tym noszy; 2. zakup i utrzymanie sprzętu do ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami, w tym pacjentów szpitali i małych dzieci. Pozostałe: 1. zakup i utrzymanie pojazdów podwójnego przeznaczenia z napędem spalinowym do ewakuacji, w tym ewakuacji rannych, w warunkach ewakuacji masowej; 2. zakup i utrzymanie jednostek pływających oraz pojazdów brodzących wykorzystywanych do ewakuacji ludności; 3. zakup i utrzymanie wyposażenia logistycznego do punktów przyjęcia osób ewakuowanych, w tym namiotów i kontenerów mieszkalnych; 4. zakup i utrzymanie sprzętu i wyposażenia do ewakuacji i zabezpieczenia dóbr kultury i zasobów archiwalnych; 5. zakup i utrzymanie pozostałego sprzętu do organizacji i przeprowadzania ewakuacji.
	3C Pojazdy i sprzęt specjalistyczny	Priorytetowe: 1. zakup i utrzymanie pojazdów ratowniczych dla podmiotów ochrony ludności, w tym samochodów ratowniczo-gaśniczych i pojazdów specjalnych; 2. zakup i utrzymanie pojazdów do wykorzystania jako mobilne punkty kierowania dla organów i podmiotów ochrony ludności i obrony cywilnej w czasie sytuacji kryzysowych i wojny. Pozostałe: 1. zakup i utrzymanie sprzętu budowlanego do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych, w szczególności koparek, ładowarek, żurawi samochodowych, nośników kontenerowych oraz pojazdów ratownictwa technicznego; 2. zakup i utrzymanie łodzi ratunkowych i innego sprzętu pływającego, z wyposażeniem do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych; 3. zakup i utrzymanie czterokołowców lekkich i pojazdów wysokiej mobilności, z wyposażeniem do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych; 4. zakup i utrzymanie, remont bądź modernizacja statków powietrznych, w szczególności śmigłowców ratowniczych, z funkcją wykorzystania w sytuacjach kryzysowych i w czasie wojny; 5. zakup i utrzymanie przyczep przeznaczonych dla urządzeń lub wyposażenia ochrony ludności i obrony cywilnej; 6. zakup i utrzymanie ochrony balistycznej pojazdów podmiotów ratowniczych i przeznaczonych do realizacji zadań związanych z ewakuacją; 7. zakup i utrzymanie pojazdów sanitarnych i transportowych.

	3D Ratownictwo medyczne i pomoc humanitarna	Priorytetowe: 1. realizacja zadań z zakresu ratownictwa medycznego, w tym udzielanie medycznych czynności ratunkowych przez zespoły ratownictwa medycznego, w tym lotnicze zespoły ratownictwa medycznego oraz świadczeń opieki zdrowotnej, przez szpitalne oddziały ratunkowe, o których mowa w art. 155 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej; 2. realizacja zadań z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Pozostałe: 1. działania związane z udzielaniem pomocy humanitarnej oraz działalnością organizacji medycznych, w tym organizacja punktów pomocy humanitarnej; 2. wdrożenie systemów przekazywania informacji o poszkodowanych; 3. organizowanie pierwszej pomocy psychologicznej dla osób poszkodowanych oraz personelu podmiotów ochrony ludności.
	3E Pozostały sprzęt logistyczny	Priorytetowe: 1. sprzęt kwatermistrzowski dla podmiotów ochrony ludności oraz dla osób poszkodowanych w toku sytuacji kryzysowych, w tym łóżka, koce, śpiwory. Pozostałe: 1. wyposażenie dla obiektów infrastruktury ochrony ludności i obrony cywilnej, służące zapewnieniu warunków pracy i potrzeb bytowych; 2. zakup i utrzymanie kontenerów do wykorzystania przez podmioty ochrony ludności; 3. zapewnienie miejsc, zakup i utrzymanie urządzeń do doraźnego grzebania zmarłych oraz transportu i czasowego przechowywania zwłok; 4. zakup i utrzymanie urządzeń mobilnych do transportu, składowania i utylizacji martwych zwierząt.
OBSZAR 4 **łączność oraz wykrywanie, ostrzeganie i alarmowanie oraz bezpieczeństwo teleinformatyczne**	4A System Bezpiecznej Łączności Państwowej	Priorytetowe: 1. budowa i utrzymanie bezpiecznej łączności pomiędzy służbami państwowymi i podmiotami ochrony ludności w wykonywaniu zadań ochrony ludności i porządku publicznego za pomocą bezpiecznych cyfrowych kanałów łączności w sieci stacjonarnej, radiowej, komórkowej i satelitarnej zachowując możliwość ostrzegania, powiadamiania i alarmowania ludności o zagrożeniach; 2. budowa i utrzymanie Infrastruktury Łączności Cyfrowej. Pozostałe: 1. zintegrowanie sieci i systemów teleinformatycznych będących w dyspozycji MSWiA w ramach SBŁP; 2. objęcie organów ochrony ludności podsystemem łączności niejawnej (chronionej kryptograficznie) w zakresie usług: głosu, telefonu komórkowego i przekazywania dokumentów; 3. inne działania związane z utrzymaniem i rozwojem systemu bezpiecznej łączności państwowej.

	4B Sprzęt i infrastruktura łączności	Priorytetowe: 1. zakup sprzętu do zapewnienia łączności pomiędzy organami ochrony ludności i podmiotami ochrony ludności, w tym podmiotami leczniczymi, na poziomie lokalnym; 2. zapewnienie i rozwój infrastruktury i urządzeń zapewniających dostęp do sieci internet w sytuacji kryzysowej. Pozostałe: 1. działalność rozwojowa w zakresie łączności.
	4C System wykrywania zagrożeń	Priorytetowe: 1. rozwój systemu wykrywania zagrożeń uderzeniami z powietrza oraz ochrony infrastruktury krytycznej; 2. rozwój systemu wykrywania dronów i ochrony przed dronami. Pozostałe: 1. rozwój i integracja pozostałych systemów wykrywania zagrożeń, w tym klęsk żywiołowych; 2. spłata zobowiązań zaciągniętych z Funduszu Bezpieczeństwa i Obronności na tworzenie systemu wykrywania zagrożeń.
	4D System powiadamiania, ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach oraz system powiadamiania ratunkowego	Priorytetowe: 1. opracowanie, wdrożenie i utrzymanie rozwiązań teleinformatycznych służących powszechnemu powiadamianiu, ostrzeganiu i alarmowaniu ludności o zagrożeniach i zachowaniu się w przypadku zagrożenia (w tym aplikacje na urządzenia mobilne); 2. rozbudowa i utrzymanie systemów nagłaśniających służącym powiadamianiu, alarmowaniu i ostrzeganiu ludności o zagrożeniach, w tym syren; 3. utrzymanie i rozwój systemu powiadamiania ratunkowego w ramach zadań, o których mowa w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego. Pozostałe: 1. rozwój i utrzymanie lokalnych systemów ostrzegania uzupełniających systemy ogólnokrajowe; 2. rozwój i modernizacja systemu Regionalnego Systemu Ostrzegania RSO; 3. rozwój systemów powiadamiania, ostrzegania i alarmowania osób ze szczególnymi potrzebami, w szczególności osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi, nieznającymi języka polskiego oraz pozostającymi poza standardowymi kanałami komunikacji instytucjonalnej; 4. rozwój systemów opartych na szybkiej transmisji danych; 5. spłata zobowiązań zaciągniętych z Funduszu Bezpieczeństwa i Obronności na tworzenie systemu powiadamiania, ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach.

	4E Bezpieczeństwo teleinformatyczne	Priorytetowe: 1. pozyskanie i utrzymanie systemów bezpieczeństwa teleinformatycznego dla kluczowej infrastruktury ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym podmiotów leczniczych. Pozostałe: 1. pozyskanie i utrzymanie systemów bezpieczeństwa teleinformatycznego dla pozostałej infrastruktury ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym podmiotów leczniczych; 2. tworzenie systemu kopii zapasowych (backup) kluczowych systemów ochrony ludności i podstawowych usług; 3. narzędzia kryptograficzne na potrzeby ochrony ludności i obrony cywilnej.
OBSZAR 5 **Infrastruktura ochronna**	5A Budowle ochronne	Priorytetowe: 1. remont i przystosowanie budowli ochronnych, które istniały lub których proces inwestycyjny rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2027 r.; 2. zapewnienie budowli ochronnych w kluczowych obiektach użyteczności publicznej w gminie, w tym w szkołach, przedszkolach i innych podobnych obiektach. Pozostałe: 1. zapewnienie budowli ochronnych w miejscach i w ilości wymaganej ustawą z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej; 2. remont, utrzymanie i wyposażenie pozostałych istniejących budowli ochronnych; 3. oznakowanie budowli ochronnych.
	5B Miejsca doraźnego schronienia	Priorytetowe: 1. remont i przystosowanie miejsc doraźnego schronienia w obiektach, które istniały lub których proces inwestycyjny rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2027 r.; 2. zapewnienie miejsc doraźnego schronienia w kluczowych obiektach użyteczności publicznej w gminie, w tym w szkołach, przedszkolach, żłobkach i innych podobnych obiektach. Pozostałe: 1. zapewnienie miejsc doraźnego schronienia w miejscach i w ilości wymaganej ustawą z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej; 2. tworzenie modułowych lub prefabrykowanych miejsc doraźnego schronienia; 3. remont, utrzymanie i wyposażenie pozostałych miejsc doraźnego schronienia; 4. oznaczanie miejsc doraźnego schronienia.
	5C Punkty schronienia	Priorytetowe: 1. identyfikacja i wyznaczenie punktów schronienia uzupełniających budowle ochronne i miejsca doraźnego schronienia. Pozostałe: 1. zapewnienie punktów schronienia dla wszystkich osób przebywających na danym obszarze z czasem dotarcia do punktu schronienia do 5 minut; 2. tworzenie modułowych lub prefabrykowanych punktów schronienia; 3. oznaczanie punktów schronienia.

	5D Odporna infrastruktura medyczna	Priorytetowe: 1. zapewnienie podziemnej infrastruktury medycznej dla kluczowych podmiotów leczniczych, w szczególności w zakresie oddziałów urazowych, ortopedii, chirurgicznych, intensywnej terapii, leczenia oparzeń i okulistycznych, w tym dla szpitali podległych Ministrowi Obrony Narodowej i szpitali, na które zostały nałożone zadania obronne, przewidzianej do wykorzystania w czasie sytuacji kryzysowej lub wojny; 2. przystosowanie techniczne i organizacyjne kluczowych komórek podmiotów leczniczych do funkcjonowania w przypadku ataku na infrastrukturę medyczną, w tym w szpitalach podległych Ministrowi Obrony Narodowej i szpitalach, na które zostały nałożone zadania obronne. Pozostałe: 1. przebudowa istniejącej infrastruktury medycznej w celu zapewnienia zwiększonej odporności w czasie zagrożeń sytuacji kryzysowej lub wojny, w tym w szpitalach podległych Ministrowi Obrony Narodowej i szpitalach, na które zostały nałożone zadania obronne; 2. zapewnienie środków zwiększających odporność podmiotów leczniczych na zakłócenia funkcjonowania sieci teleinformatycznej bądź telekomunikacyjnej; 3. zapewnienie i utrzymanie lądowisk przyszpitalnych przystosowanych do przyjmowania wojskowych statków powietrznych oraz infrastruktury towarzyszącej.
	5E Pozostałe zadania związane z infrastrukturą ochronną	Priorytetowe: 1. utworzenie i utrzymanie miejsc do ochrony dóbr kultury na wypadek zagrożenia wojną; 2. pozostałe sprawdzenia i ekspertyzy obiektów budowlanych; 3. dostosowanie infrastruktury ochronnej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych o ograniczonej mobilności. Pozostałe: 1. działania związane z ewidencjonowaniem i kontrolą infrastruktury ochronnej, w tym ewidencje i rejestry budowli ochronnych, miejsc doraźnego schronienia i punktów schronienia, utrzymanie Centralnej Ewidencji Obiektów Zbiorowej Ochrony (CEOZO); 2. spłata zobowiązań zaciągniętych z Funduszu Bezpieczeństwa i Obronności na tworzenie obiektów zbiorowej ochrony; 3. pozostałe działania związane z przebudową infrastruktury podmiotów i organów ochrony ludności bezpośrednio zapewniające zwiększoną odporność na zagrożenia czasu wojny; 4. tworzenie stanowisk kierowania organów i podmiotów obrony cywilnej; 5. działalność badawczo-rozwojowa w zakresie modułowej i prefabrykowanej infrastruktury ochronnej i innych rozwiązań wpływających na odporność obiektów; 6. przedsięwzięcia związane z ochroną infrastruktury krytycznej.

OBSZAR 6 **Edukacja, szkolenia i działalność naukowo-badawcza**	6A Szkolenia i ćwiczenia ochrony ludności i obrony cywilnej	Priorytetowe: 1. organizowanie i prowadzenie szkoleń wymaganych ustawą z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej; 2. organizowanie i prowadzenie szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej dla obywateli. Pozostałe: 1. szkolenia specjalistyczne z zakresu obsługi sprzętów i urządzeń, w tym dla kierowców, nurków, sterników, operatorów dronów i systemów ochrony przed dronami oraz przewodników psów; 2. szkolenia specjalistyczne personelu lotniczego podmiotów ochrony ludności w zakresie obsługi i operacyjnego wykorzystania statków powietrznych przeznaczonych do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, w szczególności szkolenia pilotów, mechaników lotniczych oraz ratowników wykonujących zadania na pokładzie śmigłowców ratowniczych; 3. organizowanie i prowadzenie pozostałych szkoleń przewidzianych w ustawie z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, w szczególności dla kadry jednostek pomocniczych gminy; 4. szkolenia specjalistyczne z taktycznego ratownictwa medycznego (TECC) i medycyny pola walki; 5. organizowanie ćwiczeń ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym ćwiczeń z rzeczywistym wykorzystaniem sił i środków, 6. szkolenia specjalistyczne z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy, pierwszej pomocy psychologicznej oraz podstaw wsparcia psychospołecznego w sytuacjach kryzysowych; 7. organizowanie ćwiczeń z udziałem podmiotów ochrony ludności, podmiotów ochrony zdrowia, pomocy społecznej, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców; 8. organizowanie i prowadzenie ćwiczeń z zakresu ewakuacji, w tym ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami.
	6B Działalność edukacyjna i przeciwdziałanie dezinformacji	Priorytetowe: 1. prowadzenie działalności edukacyjnej, w szczególności dla osób poniżej 18 roku życia, w zakresie prawidłowego reagowania na zagrożenia; 2. prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu nauczenie rozpoznawania dezinformacji; 3. prowadzenie działań edukacyjnych przedstawiających rolę obywateli i organizacji pozarządowych w systemie ochrony ludności i budowaniu odporności społecznej; 4. prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie przygotowania ludności do samodzielnego funkcjonowania w pierwszych 72 godzinach sytuacji kryzysowej. Pozostałe: 1. wydawanie publikacji edukacyjnych z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym edycji „Poradnika bezpieczeństwa”, oraz działania w mediach społecznościowych i mediach tradycyjnych; 2. prowadzenie działalności edukacyjnej względem wyszczególnionych grup społecznych, w tym przedsiębiorców, osób ze szczególnymi potrzebami i ich opiekunów, pracowników edukacyjnych; 3. wspieranie programów rozwoju dzieci i młodzieży realizowanych przy podmiotach ochrony ludności, w tym przy młodzieżowych i dziecięcych drużynach pożarniczych oraz w organizacjach harcerskich obejmujących wiedzę na temat ochrony ludności i obrony cywilnej; 4. organizowanie i prowadzenie szkoleń z pierwszej pomocy.

	6C Baza szkoleniowa i poligonowa	Priorytetowe: 1. tworzenie i utrzymanie poligonów i bazy szkoleniowej do wykorzystania przez podmioty ochrony ludności. Pozostałe: 1. tworzenie i utrzymanie poligonów i bazy szkoleniowej, również do wykorzystania wspólnie z podmiotami ochrony ludności przez inne służby i formacje oraz Siły Zbrojne; 2. doposażenie infrastruktury szkoleniowej, w tym zakup urządzeń i materiałów.
	6D Działalność naukowo-badawcza i wdrożeniowa	Priorytetowe: 1. monitorowanie oraz analizowanie trendów i innowacji w naukach o bezpieczeństwie, inżynierii bezpieczeństwa oraz w ochronie ludności i obronie cywilnej; 2. monitorowanie realizacji zadań ochrony ludności, w tym Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, oraz pozyskiwanie danych niezbędnych do procesu decyzyjnego. Pozostałe: 1. identyfikowanie i aktualizowanie potrzeb badawczych oraz prowadzenie działalności naukowo-badawczej, innowacyjnej oraz projektów naukowo-badawczych w obszarze ochrony ludności oraz przygotowywanie ekspertyz i raportów; 2. organizowanie spotkań, konferencji naukowych i specjalistycznych, w tym międzynarodowych, bezpośrednio wpływających na usprawnienie realizacji zadań ochrony ludności; 3. organizowanie współpracy z uczelniami, instytutami badawczymi i ekspertami; 4. analiza społecznych uwarunkowań odporności, w tym prowadzenie badań społecznych, psychologicznych, behawioralnych i komunikacyjnych dotyczących odporności społecznej; 5. tworzenie programów informatycznych wspierających działalność badawczo-rozwojową, szkoleniową i edukacyjną.
	6E Pozostała działalność promocyjna i informacyjna	Priorytetowe: 1. działalność promocyjna w zakresie ochrony ludności; 2. działalność polegająca na aktywnym zwalczaniu dezinformacji; 3. rozwój nowych technologii służących przeciwdziałaniu dezinformacji; 4. stworzenie i doskonalenie narzędzi komunikacji kryzysowej. Pozostałe: 1. wytwarzanie lub nabywanie materiałów promocyjnych i informacyjnych na temat realizacji zadań ochrony ludności; 2. działania informacyjno-promocyjne, w tym publikacje, zawierające informacje na temat realizacji zadań ochrony ludności oraz zachęcające do aktywności w podmiotach ochrony ludności lub ochotniczej służby w obronie cywilnej; 3. przekazywanie informacji i komunikatów dotyczących realizacji zadań ochrony ludności; 4. stworzenie i utrzymanie narzędzi teleinformatycznych do przekazywania informacji o ochronie ludności.

OBSZAR 7 **Komponent medyczny Szefa Obrony Cywilnej**	7	Priorytetowe: 1. Utworzenie komponentu medycznego Szefa Obrony Cywilnej (kmSOC) – systemu zapewniającego gotowość podmiotów leczniczych ministra właściwego do spraw wewnętrznych do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej w sytuacjach kryzysowych i w czasie wojny oraz standaryzacja ich funkcjonowania; 2. zwiększenie zdolności do ochrony ludności i obrony cywilnej w przypadku zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa, w sytuacjach kryzysowych i w czasie wojny, w tym w szczególności przy udziale Państwowego Instytutu Medycznego jako centralnego ośrodka koordynującego oraz jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych; 3. wytworzenie i utrzymanie odporności podmiotów kmSOC i zdolności do funkcjonowania w sytuacji kryzysowej i w czasie wojny, w tym tworzenia zapasowych miejsc szpitalnych; 4. remonty i przebudowy istniejącej infrastruktury medycznej kmSOC w celu zapewnienia zwiększonej odporności w czasie zagrożeń sytuacji kryzysowej lub wojny; 5. przystosowanie techniczne i organizacyjne kluczowych oddziałów podmiotów leczniczych kmSOC do funkcjonowania w przypadku ataku na infrastrukturę medyczną, w tym budowa odpornej infrastruktury medycznej; 6. zapewnienie sprzętu medycznego dla podmiotów kmSOC do wykorzystania w sytuacji kryzysowej lub w czasie wojny. Pozostałe: 1. opracowanie standardów organizacyjnych kmSOC i wdrożenie jednolitych zasad przechodzenia podmiotów kmSOC w tryb działania kryzysowego; 2. identyfikowanie i ewidencjonowanie zasobów i zdolności świadczeniowych kmSOC, w tym wprowadzenie jednolitej klasyfikacji zasobów i zdolności świadczeniowych; 3. zapewnienie zdolności przyjęcia zwiększonej liczby poszkodowanych oraz zapewnienie możliwości ich transportu i ewakuacji, zapewnienie zapasowych źródeł energii elektrycznej; 4. zapewnienie zapasu leków i środków opatrunkowych dla podmiotów kmSOC; 5. zapewnienie i utrzymanie lądowisk przyszpitalnych oraz infrastruktury towarzyszącej w podmiotach kmSOC; 6. pozyskanie i utrzymanie systemów bezpieczeństwa teleinformatycznego i telekomunikacji dla podmiotów kmSOC; 7. zapewnienie zapasów materiałowych i logistycznych dla zabezpieczenia funkcjonowania podmiotów kmSOC.

Ochrona ludności i obrona cywilna

ZAŁĄCZNIK 2

PODZIAŁ ŚRODKÓW FINANSOWYCH

Tabela 1. Podział środków finansowych na podstawie art. 155 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej

Wartości mogą ulec zmianie w wyniku planowania budżetowego środków, o których mowa w art. 155 ust. 2 pkt 1–2, lub w przypadku zmiany wartości PKB po ogłoszeniu w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego pierwszego szacunku wartości Produktu Krajowego Brutto

Kategoria	Lp.	Klasyfikacja budżetowa	Środki finansowe (w zł)				
			2027	2028	2029	2030	2031
art. 155 ust. 2 pkt 1 ustawy	1.	część 42 część 17	*2 556 734 400,00*	*2 557 034 770,00*	*2 784 040 158,00*	*2 880 589 866,00*	*2 983 265 407,00*
	2.	część 85	*4 796 702 000,00*	*4 799 442 000,00*	*4 800 997 000,00*	*4 921 022 000,00*	*5 044 048 000,00*
	3.	Łącznie (lp. 1+ lp. 2)	7 353 436 400,00	7 356 476 770,00	7 585 037 158,00	7 801 611 866,00	8 027 313 407,00
art. 155 ust. 2 pkt 2 ustawy	4.	część 46	5 887 929 825,00	6 081 749 845,00	6 278 511 745,00	6 481 028 619,00	6 623 611 699,00
art. 155 ust. 2 pkt 3 ustawy	5.	część 17 część 42	*858 657 000,00*	*934 762 000,00*	*987 705 000,00*	*1 041 097 000,00*	*1 093 027 000,00*
	6.	część 85	*5 010 393 000,00*	*5 296 988 000,00*	*5 596 995 000,00*	*5 899 553 000,00*	*6 193 823 000,00*
	7.	Łącznie (lp. 5+ lp. 6)	5 869 050 000,00	6 231 750 000,00	6 584 700 000,00	6 940 650 000,00	7 286 850 000,00
Łącznie (*lp. 3 + lp. 4 + lp. 7*)			**19 110 416 225,00**	**19 669 976 615,00**	**20 448 248 903,00**	**21 223 290 485,00**	**21 937 775 106,00**

Tabela 2. Podział środków na obszary

Dotyczy tylko środków ujętych w ramach limitu wojewódzkiego na finansowanie potrzeb obronnych, o którym mowa w art. 40 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.

2027 rok (w zł)			Obszar 1	Obszar 2	Obszar 3	Obszar 4	Obszar 5	Obszar 6	Łącznie
Województwa / części budżetowe	85/02	Dolnośląskie	3 814 000,00	57 217 000,00	76 289 000,00	19 072 000,00	205 979 000,00	19 072 000,00	381 443 000,00
	85/04	Kujawsko-pomorskie	2 555 000,00	38 317 000,00	51 090 000,00	12 772 000,00	137 941 000,00	12 772 000,00	255 447 000,00
	85/06	Lubelskie	2 986 000,00	44 785 000,00	59 714 000,00	14 928 000,00	161 228 000,00	14 928 000,00	298 569 000,00
	85/08	Lubuskie	1 271 000,00	19 066 000,00	25 421 000,00	6 355 000,00	68 637 000,00	6 355 000,00	127 105 000,00
	85/10	Łódzkie	3 021 000,00	45 315 000,00	60 420 000,00	15 105 000,00	163 132 000,00	15 105 000,00	302 098 000,00
	85/12	Małopolskie	4 260 000,00	63 895 000,00	85 193 000,00	21 298 000,00	230 022 000,00	21 298 000,00	425 966 000,00
	85/14	Mazowieckie (bez Warszawy)	4 516 000,00	67 743 000,00	90 324 000,00	22 581 000,00	243 876 000,00	22 581 000,00	451 621 000,00
	85/16	Opolskie	1 169 000,00	17 538 000,00	23 384 000,00	5 846 000,00	63 138 000,00	5 846 000,00	116 921 000,00
	85/18	Podkarpackie	3 047 000,00	45 706 000,00	60 942 000,00	15 236 000,00	164 543 000,00	15 236 000,00	304 710 000,00
	85/20	Podlaskie	1 904 000,00	28 557 000,00	38 076 000,00	9 519 000,00	102 806 000,00	9 519 000,00	190 381 000,00
	85/22	Pomorskie	3 031 000,00	45 460 000,00	60 613 000,00	15 153 000,00	163 653 000,00	15 153 000,00	303 063 000,00
	85/24	Śląskie	5 684 000,00	85 264 000,00	113 686 000,00	28 422 000,00	306 951 000,00	28 422 000,00	568 429 000,00
	85/26	Świętokrzyskie	1 429 000,00	21 438 000,00	28 584 000,00	7 146 000,00	77 178 000,00	7 146 000,00	142 921 000,00
	85/28	Warmińsko-mazurskie	2 257 000,00	33 859 000,00	45 145 000,00	11 286 000,00	121 892 000,00	11 286 000,00	225 725 000,00
	85/30	Wielkopolskie	4 380 000,00	65 701 000,00	87 601 000,00	21 900 000,00	236 522 000,00	21 900 000,00	438 004 000,00
	85/32	Zachodniopomorskie	2 177 000,00	32 659 000,00	43 546 000,00	10 886 000,00	117 573 000,00	10 886 000,00	217 727 000,00
	85/14	Warszawa	2 603 000,00	39 039 000,00	52 053 000,00	13 013 000,00	140 542 000,00	13 013 000,00	260 263 000,00
Łącznie			**50 104 000,00**	**751 559 000,00**	**1 002 081 000,00**	**250 518 000,00**	**2 705 613 000,00**	**250 518 000,00**	**5 010 393 000,00**

Ochrona ludności i obrona cywilna

2028 rok (w zł)			Obszar 1	Obszar 2	Obszar 3	Obszar 4	Obszar 5	Obszar 6	Łącznie (w zł)
Województwa / części budżetowe	85/02	Dolnośląskie	3 957 000,00	59 351 000,00	79 135 000,00	19 783 000,00	213 663 000,00	19 783 000,00	395 672 000,00
	85/04	Kujawsko-pomorskie	2 681 000,00	40 207 000,00	53 610 000,00	13 402 000,00	144 746 000,00	13 402 000,00	268 048 000,00
	85/06	Lubelskie	3 170 000,00	47 553 000,00	63 404 000,00	15 851 000,00	171 191 000,00	15 851 000,00	317 020 000,00
	85/08	Lubuskie	1 328 000,00	19 926 000,00	26 567 000,00	6 642 000,00	71 732 000,00	6 642 000,00	132 837 000,00
	85/10	Łódzkie	3 198 000,00	47 972 000,00	63 962 000,00	15 991 000,00	172 698 000,00	15 991 000,00	319 812 000,00
	85/12	Małopolskie	4 523 000,00	67 844 000,00	90 458 000,00	22 614 000,00	244 237 000,00	22 614 000,00	452 290 000,00
	85/14	Mazowieckie (bez Warszawy)	4 796 000,00	71 929 000,00	95 906 000,00	23 977 000,00	258 946 000,00	23 977 000,00	479 531 000,00
	85/16	Opolskie	1 242 000,00	18 622 000,00	24 829 000,00	6 207 000,00	67 039 000,00	6 207 000,00	124 146 000,00
	85/18	Podkarpackie	3 236 000,00	48 531 000,00	64 708 000,00	16 177 000,00	174 712 000,00	16 177 000,00	323 541 000,00
	85/20	Podlaskie	2 022 000,00	30 322 000,00	40 429 000,00	10 107 000,00	109 159 000,00	10 107 000,00	202 146 000,00
	85/22	Pomorskie	3 218 000,00	48 269 000,00	64 358 000,00	16 090 000,00	173 767 000,00	16 090 000,00	321 792 000,00
	85/24	Śląskie	6 036 000,00	90 533 000,00	120 711 000,00	30 178 000,00	325 921 000,00	30 178 000,00	603 557 000,00
	85/26	Świętokrzyskie	1 518 000,00	22 763 000,00	30 351 000,00	7 587 000,00	81 947 000,00	7 587 000,00	151 753 000,00
	85/28	Warmińsko-mazurskie	2 397 000,00	35 951 000,00	47 935 000,00	11 984 000,00	129 424 000,00	11 984 000,00	239 675 000,00
	85/30	Wielkopolskie	4 646 000,00	69 681 000,00	92 908 000,00	23 227 000,00	250 852 000,00	23 227 000,00	464 541 000,00
	85/32	Zachodniopomorskie	2 243 000,00	33 642 000,00	44 856 000,00	11 214 000,00	121 111 000,00	11 214 000,00	224 280 000,00
	85/14	Warszawa	2 764 000,00	41 452 000,00	55 270 000,00	13 817 000,00	149 227 000,00	13 817 000,00	276 347 000,00
Łącznie			**52 975 000,00**	**794 548 000,00**	**1 059 397 000,00**	**264 848 000,00**	**2 860 372 000,00**	**264 848 000,00**	**5 296 988 000,00**

2029 rok (w zł)			Obszar 1	Obszar 2	Obszar 3	Obszar 4	Obszar 5	Obszar 6	Łącznie (w zł)
Województwa / części budżetowe	85/02	Dolnośląskie	4 181 000,00	62 712 000,00	83 616 000,00	20 904 000,00	225 765 000,00	20 904 000,00	418 082 000,00
	85/04	Kujawsko-pomorskie	2 832 000,00	42 484 000,00	56 646 000,00	14 162 000,00	152 944 000,00	14 162 000,00	283 230 000,00
	85/06	Lubelskie	3 350 000,00	50 246 000,00	66 995 000,00	16 749 000,00	180 886 000,00	16 749 000,00	334 975 000,00
	85/08	Lubuskie	1 404 000,00	21 054 000,00	28 072 000,00	7 018 000,00	75 794 000,00	7 018 000,00	140 360 000,00
	85/10	Łódzkie	3 379 000,00	50 689 000,00	67 585 000,00	16 896 000,00	182 480 000,00	16 896 000,00	337 925 000,00
	85/12	Małopolskie	4 779 000,00	71 686 000,00	95 581 000,00	23 895 000,00	258 071 000,00	23 895 000,00	477 907 000,00
	85/14	Mazowieckie (bez Warszawy)	5 067 000,00	76 003 000,00	101 338 000,00	25 335 000,00	273 612 000,00	25 335 000,00	506 690 000,00
	85/16	Opolskie	1 312 000,00	19 677 000,00	26 235 000,00	6 559 000,00	70 836 000,00	6 559 000,00	131 178 000,00
	85/18	Podkarpackie	3 419 000,00	51 280 000,00	68 373 000,00	17 093 000,00	184 607 000,00	17 093 000,00	341 865 000,00
	85/20	Podlaskie	2 136 000,00	32 039 000,00	42 719 000,00	10 680 000,00	115 341 000,00	10 680 000,00	213 595 000,00
	85/22	Pomorskie	3 400 000,00	51 003 000,00	68 004 000,00	17 001 000,00	183 609 000,00	17 001 000,00	340 018 000,00
	85/24	Śląskie	6 378 000,00	95 661 000,00	127 548 000,00	31 887 000,00	344 380 000,00	31 887 000,00	637 741 000,00
	85/26	Świętokrzyskie	1 604 000,00	24 052 000,00	32 070 000,00	8 017 000,00	86 588 000,00	8 017 000,00	160 348 000,00
	85/28	Warmińsko-mazurskie	2 533 000,00	37 987 000,00	50 650 000,00	12 662 000,00	136 755 000,00	12 662 000,00	253 249 000,00
	85/30	Wielkopolskie	4 909 000,00	73 628 000,00	98 170 000,00	24 542 000,00	265 060 000,00	24 542 000,00	490 851 000,00
	85/32	Zachodniopomorskie	2 370 000,00	35 547 000,00	47 397 000,00	11 849 000,00	127 971 000,00	11 849 000,00	236 983 000,00
	85/14	Warszawa	2 920 000,00	43 800 000,00	58 400 000,00	14 600 000,00	157 678 000,00	14 600 000,00	291 998 000,00
Łącznie			**55 973 000,00**	**839 548 000,00**	**1 119 399 000,00**	**279 849 000,00**	**3 022 377 000,00**	**279 849 000,00**	**5 596 995 000,00**

2030 rok (w zł)			Obszar 1	Obszar 2	Obszar 3	Obszar 4	Obszar 5	Obszar 6	Łącznie (w zł)
Województwa / części budżetowe	85/02	Dolnośląskie	4 407 000,00	66 102 000,00	88 136 000,00	22 034 000,00	237 969 000,00	22 034 000,00	440 682 000,00
	85/04	Kujawsko-pomorskie	2 985 000,00	44 781 000,00	59 708 000,00	14 927 000,00	161 212 000,00	14 927 000,00	298 540 000,00
	85/06	Lubelskie	3 531 000,00	52 962 000,00	70 617 000,00	17 654 000,00	190 665 000,00	17 654 000,00	353 083 000,00
	85/08	Lubuskie	1 480 000,00	22 192 000,00	29 590 000,00	7 397 000,00	79 892 000,00	7 397 000,00	147 948 000,00
	85/10	Łódzkie	3 562 000,00	53 429 000,00	71 238 000,00	17 810 000,00	192 344 000,00	17 810 000,00	356 193 000,00
	85/12	Małopolskie	5 038 000,00	75 561 000,00	100 748 000,00	25 187 000,00	272 020 000,00	25 187 000,00	503 741 000,00
	85/14	Mazowieckie (bez Warszawy)	5 341 000,00	80 112 000,00	106 816 000,00	26 704 000,00	288 403 000,00	26 704 000,00	534 080 000,00
	85/16	Opolskie	1 383 000,00	20 740 000,00	27 654 000,00	6 914 000,00	74 665 000,00	6 913 000,00	138 269 000,00
	85/18	Podkarpackie	3 604 000,00	54 052 000,00	72 069 000,00	18 017 000,00	194 586 000,00	18 017 000,00	360 345 000,00
	85/20	Podlaskie	2 252 000,00	33 771 000,00	45 028 000,00	11 257 000,00	121 577 000,00	11 257 000,00	225 142 000,00
	85/22	Pomorskie	3 584 000,00	53 760 000,00	71 679 000,00	17 920 000,00	193 535 000,00	17 920 000,00	358 398 000,00
	85/24	Śląskie	6 722 000,00	100 832 000,00	134 443 000,00	33 611 000,00	362 996 000,00	33 611 000,00	672 215 000,00
	85/26	Świętokrzyskie	1 690 000,00	25 352 000,00	33 803 000,00	8 451 000,00	91 269 000,00	8 451 000,00	169 016 000,00
	85/28	Warmińsko-mazurskie	2 669 000,00	40 041 000,00	53 388 000,00	13 347 000,00	144 147 000,00	13 347 000,00	266 939 000,00
	85/30	Wielkopolskie	5 174 000,00	77 608 000,00	103 477 000,00	25 869 000,00	279 388 000,00	25 869 000,00	517 385 000,00
	85/32	Zachodniopomorskie	2 498 000,00	37 469 000,00	49 959 000,00	12 490 000,00	134 887 000,00	12 490 000,00	249 793 000,00
	85/14	Warszawa	3 078 000,00	46 167 000,00	61 557 000,00	15 390 000,00	166 203 000,00	15 389 000,00	307 784 000,00
Łącznie			**58 998 000,00**	**884 931 000,00**	**1 179 910 000,00**	**294 979 000,00**	**3 185 758 000,00**	**294 977 000,00**	**5 899 553 000,00**

2031 rok (w zł)			Obszar 1	Obszar 2	Obszar 3	Obszar 4	Obszar 5	Obszar 6	Łącznie
Województwa / części budżetowe	85/02	Dolnośląskie	4 626 000,00	69 400 000,00	92 533 000,00	23 133 000,00	249 838 000,00	23 133 000,00	462 663 000,00
	85/04	Kujawsko-pomorskie	3 134 000,00	47 015 000,00	62 686 000,00	15 672 000,00	169 252 000,00	15 672 000,00	313 431 000,00
	85/06	Lubelskie	3 707 000,00	55 604 000,00	74 139 000,00	18 535 000,00	200 175 000,00	18 535 000,00	370 695 000,00
	85/08	Lubuskie	1 553 000,00	23 299 000,00	31 065 000,00	7 766 000,00	83 879 000,00	7 766 000,00	155 328 000,00
	85/10	Łódzkie	3 740 000,00	56 094 000,00	74 792 000,00	18 698 000,00	201 938 000,00	18 698 000,00	373 960 000,00
	85/12	Małopolskie	5 289 000,00	79 330 000,00	105 774 000,00	26 443 000,00	285 589 000,00	26 443 000,00	528 868 000,00
	85/14	Mazowieckie (bez Warszawy)	5 607 000,00	84 108 000,00	112 144 000,00	28 036 000,00	302 789 000,00	28 036 000,00	560 720 000,00
	85/16	Opolskie	1 452 000,00	21 775 000,00	29 033 000,00	7 258 000,00	78 390 000,00	7 258 000,00	145 166 000,00
	85/18	Podkarpackie	3 783 000,00	56 748 000,00	75 664 000,00	18 916 000,00	204 292 000,00	18 916 000,00	378 319 000,00
	85/20	Podlaskie	2 364 000,00	35 456 000,00	47 274 000,00	11 819 000,00	127 640 000,00	11 819 000,00	236 372 000,00
	85/22	Pomorskie	3 763 000,00	56 441 000,00	75 255 000,00	18 814 000,00	203 188 000,00	18 814 000,00	376 275 000,00
	85/24	Śląskie	7 057 000,00	105 862 000,00	141 149 000,00	35 287 000,00	381 103 000,00	35 287 000,00	705 745 000,00
	85/26	Świętokrzyskie	1 774 000,00	26 617 000,00	35 489 000,00	8 872 000,00	95 823 000,00	8 872 000,00	177 447 000,00
	85/28	Warmińsko-mazurskie	2 803 000,00	42 038 000,00	56 051 000,00	14 013 000,00	151 336 000,00	14 013 000,00	280 254 000,00
	85/30	Wielkopolskie	5 432 000,00	81 479 000,00	108 638 000,00	27 160 000,00	293 323 000,00	27 160 000,00	543 192 000,00
	85/32	Zachodniopomorskie	2 623 000,00	39 338 000,00	52 451 000,00	13 112 000,00	141 617 000,00	13 112 000,00	262 253 000,00
	85/14	Warszawa	3 231 000,00	48 470 000,00	64 627 000,00	16 157 000,00	174 493 000,00	16 157 000,00	323 135 000,00
Łącznie			**61 938 000,00**	**929 074 000,00**	**1 238 764 000,00**	**309 691 000,00**	**3 344 665 000,00**	**309 691 000,00**	**6 193 823 000,00**

Tabela 3. Podział na obszary środków z art. 155 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej

	Środki finansowe (w zł)				
	2027	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**
Obszar 1	52 824 000,00	55 863 000,00	59 025 000,00	62 215 000,00	65 315 000,00
Obszar 2	1 971 766 400,00	2 076 186 770,00	2 185 522 158,00	2 298 366 616,00	2 413 176 597,00
Obszar 3	12 688 249 625,00	12 913 555 645,00	13 345 227 045,00	13 755 947 669,00	14 110 392 709,00
Obszar 4	894 008 200,00	917 882 200,00	942 058 700,00	978 635 200,00	1 014 851 800,00
Obszar 5	2 913 325 000,00	3 080 921 000,00	3 255 417 000,00	3 431 395 000,00	3 602 555 000,00
Obszar 6	282 118 000,00	298 401 000,00	315 302 000,00	332 347 000,00	348 924 000,00
Obszar 7	308 125 000,00	327 167 000,00	345 697 000,00	364 384 000,00	382 560 000,00
Łącznie	**19 110 416 225,00**	**19 669 976 615,00**	**20 448 248 903,00**	**21 223 290 485,00**	**21 937 775 106,00**
		Prognoza			

Tabela 4. Podział na obszary środków finansowych o których mowa w art. 155 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej

	Środki finansowe (w zł)				
	2027	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**
Obszar 1	52 824 000,00	55 863 000,00	59 025 000,00	62 215 000,00	65 315 000,00
Obszar 2	787 359 000,00	832 559 000,00	879 713 000,00	927 267 000,00	973 522 000,00
Obszar 3	1 124 781 000,00	1 212 721 000,00	1 281 407 000,00	1 350 675 000,00	1 418 047 000,00
Obszar 4	400 518 000,00	424 118 000,00	448 139 000,00	472 367 000,00	495 927 000,00
Obszar 5	2 913 325 000,00	3 080 921 000,00	3 255 417 000,00	3 431 395 000,00	3 602 555 000,00
Obszar 6	282 118 000,00	298 401 000,00	315 302 000,00	332 347 000,00	348 924 000,00
Obszar 7	308 125 000,00	327 167 000,00	345 697 000,00	364 384 000,00	382 560 000,00
Łącznie	**5 869 050 000,00**	**6 231 750 000,00**	**6 584 700 000,00**	**6 940 650 000,00**	**7 286 850 000,00**
		Prognoza			

Tabela 5. Podział na obszary środków limitu wojewódzkiego z art. 155 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej

	Środki finansowe (w zł)				
	2027	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**
Obszar 1	50 104 000,00	52 975 000,00	55 973 000,00	58 998 000,00	61 938 000,00
Obszar 2	751 559 000,00	794 548 000,00	839 548 000,00	884 931 000,00	929 074 000,00
Obszar 3	1 002 081 000,00	1 059 397 000,00	1 119 399 000,00	1 179 910 000,00	1 238 764 000,00
Obszar 4	250 518 000,00	264 848 000,00	279 849 000,00	294 979 000,00	309 691 000,00
Obszar 5	2 705 613 000,00	2 860 372 000,00	3 022 377 000,00	3 185 758 000,00	3 344 665 000,00
Obszar 6	250 518 000,00	264 848 000,00	279 849 000,00	294 977 000,00	309 691 000,00
Łącznie	**5 010 393 000,00**	**5 296 988 000,00**	**5 596 995 000,00**	**5 899 553 000,00**	**6 193 823 000,00**
		Prognoza			

Tabela 6. Podział na obszary środków limitu centralnego z art. 155 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej

	Środki finansowe (w zł)				
	2027	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**
Obszar 1	2 720 000,00	2 888 000,00	3 052 000,00	3 217 000,00	3 377 000,00
Obszar 2	35 800 000,00	38 011 000,00	40 165 000,00	42 336 000,00	44 448 000,00
Obszar 3	122 700 000,00	153 324 000,00	162 008 000,00	170 765 000,00	179 283 000,00
Obszar 4	150 000 000,00	159 270 000,00	168 290 000,00	177 388 000,00	186 236 000,00
Obszar 5	207 712 000,00	220 549 000,00	233 040 000,00	245 637 000,00	257 890 000,00
Obszar 6	31 600 000,00	33 553 000,00	35 453 000,00	37 370 000,00	39 233 000,00
Obszar 7	308 125 000,00	327 167 000,00	345 697 000,00	364 384 000,00	382 560 000,00
Łącznie	**858 657 000,00**	**934 762 000,00**	**987 705 000,00**	**1 041 097 000,00**	**1 093 027 000,00**
		Prognoza			

Ochrona ludności i obrona cywilna

Tabela 7. Limit wydatków na realizację inwestycji budowlanych o charakterze wieloletnim

Rok budżetowy – limity wieloletnie (w zł):		2027	2028	2029	2030	2031
dysponent - województwo	dolnośląskie	185 381 100,00	192 296 700,00	203 188 500,00	214 171 407,00	224 854 200,00
	kujawsko-pomorskie	124 146 900,00	130 271 400,00	137 649 600,00	145 090 512,00	152 326 800,00
	lubelskie	145 105 200,00	154 071 900,00	162 797 400,00	171 598 536,00	180 157 500,00
	lubuskie	61 773 300,00	64 558 800,00	68 214 600,00	71 902 584,00	75 491 100,00
	łódzkie	146 818 800,00	155 428 200,00	164 232 000,00	173 109 690,00	181 744 200,00
	małopolskie	207 019 800,00	219 813 300,00	232 263 900,00	244 818 216,00	257 030 100,00
	mazowieckie	219 488 400,00	233 051 400,00	246 250 800,00	259 562 835,00	272 510 100,00
	opolskie	56 824 200,00	60 335 100,00	63 752 400,00	67 198 671,00	70 551 000,00
	podkarpackie	148 088 700,00	157 240 800,00	166 146 300,00	175 127 796,00	183 862 800,00
	podlaskie	92 525 400,00	98 243 100,00	103 806 900,00	109 418 796,00	114 876 000,00
	pomorskie	147 287 700,00	156 390 300,00	165 248 100,00	174 181 554,00	182 869 200,00
	śląskie	276 255 900,00	293 328 900,00	309 942 000,00	326 696 544,00	342 992 700,00
	świętokrzyskie	69 460 200,00	73 752 300,00	77 929 200,00	82 141 731,00	86 240 700,00
	warmińsko-mazurskie	109 702 800,00	116 481 600,00	123 079 500,00	129 732 444,00	136 202 400,00
	wielkopolskie	212 869 800,00	225 766 800,00	238 554 000,00	251 449 065,00	263 990 700,00
	zachodniopomorskie	105 815 700,00	108 999 900,00	115 173 900,00	121 399 578,00	127 455 300,00
	Warszawa	126 487 800,00	134 304 300,00	141 910 200,00	149 582 565,00	157 043 700,00
MSWiA		390 303 300,00	414 424 320,00	437 896 020,00	461 566 740,00	484 590 600,00
Łącznie:		**2 825 355 000,00**	**2 988 759 120,00**	**3 158 035 320,00**	**3 328 749 264,00**	**3 494 789 100,00**

ZAŁĄCZNIK 3

TABELA KWALIFIKOWALNYCH ZAKUPÓW

Obszar	Podmioty		
	Gmina	Powiat/samorząd województwa	Wojewoda
Obszar 1 Personel ochrony ludności	– opaski identyfikacyjne dla personelu obrony cywilnej, – kamizelki identyfikacyjne i odblaskowe, – odzież z elementami identyfikacyjnymi dla personelu obrony cywilnej, – sprzęt i środki do oznaczania pojazdów i sprzętu znakami identyfikacyjnymi, – drobny sprzęt osobisty dla personelu obrony cywilnej	– opaski identyfikacyjne dla personelu obrony cywilnej, – kamizelki identyfikacyjne i odblaskowe, – odzież z elementami identyfikacyjnymi dla personelu obrony cywilnej, – sprzęt i środki do oznaczania pojazdów i sprzętu znakami identyfikacyjnymi, – drobny sprzęt osobisty dla personelu obrony cywilnej	– opaski identyfikacyjne dla personelu obrony cywilnej, – tabliczki i karty tożsamości obrony cywilnej wymagane ustawą z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, – kamizelki identyfikacyjne i odblaskowe, – odzież z elementami identyfikacyjnymi dla personelu obrony cywilnej, – sprzęt i środki do oznaczania pojazdów i sprzętu znakami identyfikacyjnymi
Obszar 2 Ciągłość działania i baza magazynowa	– kontenery magazynowe, – worki na piasek, rękawy przeciwpowodziowe, geowłóknina i folia hydroizolacyjna, – urządzenia do napełniania worków z piaskiem, – folia na pokrycia dachowe, – siatka ogrodzeniowa, – ręczny sprzęt inżynieryjny do prac ziemnych i porządkowych, w tym łopaty, szpadle, kilofy, miotły oraz Taczki, – agregaty prądotwórcze, stacje zasilania i powerbanki oraz okablowanie, – filtry do wody i mobilne stacje uzdatniania wody,	– kontenery magazynowe, – worki na piasek, rękawy przeciwpowodziowe, geowłóknina i folia hydroizolacyjna, – urządzenia do napełniania worków z piaskiem, – folia na pokrycia dachowe, – siatka ogrodzeniowa, – ręczny sprzęt inżynieryjny do prac ziemnych i porządkowych, w tym łopaty, szpadle, kilofy, miotły oraz Taczki, – agregaty prądotwórcze, stacje zasilania i powerbanki oraz okablowanie, – filtry do wody i mobilne stacje uzdatniania wody,	– worki na piasek, rękawy przeciwpowodziowe, geowłóknina i folia hydroizolacyjna, – urządzenia do napełniania worków z piaskiem, – ręczny sprzęt inżynieryjny do prac ziemnych i porządkowych, w tym łopaty, szpadle, kilofy, miotły oraz Taczki, – agregaty prądotwórcze, stacje zasilania i powerbanki oraz okablowanie, – filtry do wody i mobilne stacje uzdatniania wody, – środki do uzdatniania wody, – pompy do wody, – zbiorniki na wodę,

	– środki do uzdatniania wody, – pompy do wody, – zbiorniki na wodę, – woda butelkowana, – wyposażenie do organizowania studni, – łóżka polowe, koce, śpiwory i tym podobny sprzęt kwaterunkowy, – nagrzewnice i ogrzewacze chemiczne – mobilny sprzęt oświetleniowy, – żywność o przedłużonym terminie przydatności do spożycia, w tym pakiety żywnościowe, – żywność dla zwierząt, – środki opatrunkowe, – apteczki indywidualne, – środki higieniczno-sanitarne, – toalety mobilne, – defibrylatory AED, – przenośne toalety, w tym suche – worki na zwłoki	– środki do uzdatniania wody, – pompy do wody, – zbiorniki na wodę, – woda butelkowana, – łóżka polowe, koce, śpiwory i tym podobny sprzęt kwaterunkowy, – nagrzewnice i ogrzewacze chemiczne, – mobilny sprzęt oświetleniowy, – żywność o przedłużonym terminie przydatności do spożycia, w tym pakiety żywnościowe, – żywność dla zwierząt, – środki opatrunkowe, – apteczki indywidualne, – środki higieniczno-sanitarne, – toalety mobilne, – defibrylatory AED, – przenośne toalety, w tym suche, – worki na zwłoki	– łóżka polowe, koce, śpiwory i tym podobny sprzęt kwaterunkowy, – toalety mobilne, – nagrzewnice i ogrzewacze chemiczne, – mobilny sprzęt oświetleniowy, – środki opatrunkowe, – apteczki indywidualne, – defibrylatory AED, – paczkowarki do wody
Obszar 3 Wyposażenie organów i podmiotów ochrony ludności	– wyposażenie z Obszaru 2 dla podmiotów ochrony ludności i obrony cywilnej, – sprzęt ochrony indywidualnej, w tym hełmy, kamizelki kuloodporne i odłamkoodporne, tarcze balistyczne, – maski przeciwgazowe, – odzież ochronna i obuwie ochronne, – sprzęt przeciwpożarowy, w tym gaśnice, – czterokołowce lekkie z wyposażeniem ratowniczym, – drony przystosowane do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej,	– wyposażenie z Obszaru 2 dla podmiotów ochrony ludności i obrony cywilnej, – sprzęt ochrony indywidualnej, w tym hełmy, kamizelki kuloodporne i odłamkoodporne, tarcze balistyczne, apteczki indywidualne, – maski przeciwgazowe, – odzież ochronna i obuwie ochronne, – sprzęt przeciwpożarowy, w tym gaśnice, – czterokołowce lekkie z wyposażeniem ratowniczym,	– wyposażenie z Obszaru 2 dla podmiotów ochrony ludności i obrony cywilnej, – sprzęt ochrony indywidualnej, w tym hełmy, kamizelki kuloodporne i odłamkoodporne, tarcze balistyczne, – maski przeciwgazowe, – odzież ochronna i obuwie ochronne, – sprzęt przeciwpożarowy, – czterokołowce lekkie z wyposażeniem ratowniczym, – drony przystosowane do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, – łodzie ratownicze silnikowe,

	– łodzie ratownicze silnikowe, – sprzęt do przygotowywania posiłków, w szczególności kuchnie polowe, – sprzęt kwaterunkowy dla osób podlegających ewakuacji, w tym kontenery mieszkalne, – sprzęt do ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami, – nosze, nosidła ewakuacyjne dla dzieci i krzesła ewakuacyjne, – namioty, – materiały do ochrony i transportu ewakuowanych dóbr kultury i zasobów archiwalnych	– drony przystosowane do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, – łodzie ratownicze silnikowe, – sprzęt do przygotowywania posiłków, w szczególności kuchnie polowe, – sprzęt kwaterunkowy dla osób podlegających ewakuacji, w tym kontenery mieszkalne, – sprzęt do ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami, – nosze, nosidła ewakuacyjne dla dzieci i krzesła ewakuacyjne, – namioty, – pojazdy wysokiej mobilności, – sprzęt i środki do likwidowania skażeń i dekontaminacji, w tym maty dezynfekcyjne dla ludzi i pojazdów, – materiały do ochrony i transportu ewakuowanych dóbr kultury i zasobów archiwalnych	– sprzęt kwaterunkowy dla osób podlegających ewakuacji, w tym kontenery mieszkalne, – sprzęt do ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami, – nosze, nosidła ewakuacyjne dla dzieci i krzesła ewakuacyjne, – namioty, – pojazdy specjalistyczne, – sprzęt i środki do likwidowania skażeń i dekontaminacji, w tym maty dezynfekcyjne dla ludzi i pojazdów, – materiały do ochrony i transportu ewakuowanych dóbr kultury i zasobów archiwalnych
Obszar 4 Łączność oraz wykrywanie, ostrzeganie i alarmowanie oraz bezpieczeństwo teleinformatyczne	– radiotelefony umożliwiające realizację łączności w ramach SBŁP, – telefony komórkowe dla personelu ochrony ludności, – wyposażenie do zasilania systemów łączności, w tym baterie, akumulatory i powerbanki, – syreny przenośne oraz megafony, – maszty teleskopowe	– radiotelefony i radiostacje umożliwiające realizację łączności w ramach SBŁP, – telefony komórkowe dla personelu ochrony ludności, – wyposażenie do zasilania systemów łączności, w tym baterie, akumulatory i powerbanki, – syreny przenośne oraz megafony, – terminal komunikacji satelitarnej i telefony satelitarne, – drony z wyposażeniem do obserwacji i wykrywania zagrożeń, – maszty teleskopowe	– radiotelefony i radiostacje umożliwiające realizację łączności w ramach SBŁP, – telefony komórkowe dla personelu ochrony ludności, – wyposażenie do zasilania systemów łączności, w tym baterie, akumulatory i powerbanki, – terminal komunikacji satelitarnej i telefony satelitarne, – drony z wyposażeniem do obserwacji i wykrywania zagrożeń, – elementy systemów ochrony przed dronami,

			– maszty teleskopowe
Obszar 5 Infrastruktura ochronna	– łóżka, koce i śpiwory do budowli ochronnych, – urządzenia i wyposażenie do zapewnienia oświetlenia awaryjnego i roboczego w obiektach zbiorowej ochrony, w tym latarki, lampy, najaśnice przenośne wraz bateriami i akumulatorami, – oznaczenia obiektów zbiorowej ochrony i punktów schronienia, – sprzęt saperski do odgruzowywania, – apteczki pierwszej pomocy do obiektów zbiorowej ochrony, – prefabrykowane albo modułowe punkty schronienia, – zapasowe elementy filtrowentylacji, – elementy do przystosowania miejsc doraźnego schronienia, w tym wzmocnienia stropów i osłony otworów, – folia przeciwodłamkowa, – zapory drogowe	– łóżka, koce i śpiwory do budowli ochronnych, – urządzenia i wyposażenie do zapewnienia oświetlenia awaryjnego i roboczego w obiektach zbiorowej ochrony, w tym latarki, lampy, najaśnice przenośne wraz bateriami i akumulatorami – oznaczenia obiektów zbiorowej ochrony i punktów schronienia, – sprzęt saperski do odgruzowywania, – apteczki pierwszej pomocy do obiektów zbiorowej ochrony, – prefabrykowane albo modułowe punkty schronienia, – zapasowe elementy filtrowentylacji, – elementy do przystosowania miejsc doraźnego schronienia, w tym wzmocnienia stropów i osłony otworów, – folia przeciwodłamkowa, – zapory drogowe	– łóżka, koce i śpiwory do budowli ochronnych, – urządzenia i wyposażenie do zapewnienia oświetlenia awaryjnego i roboczego w obiektach zbiorowej ochrony, w tym latarki, lampy, najaśnice przenośne wraz bateriami i akumulatorami – oznaczenia obiektów zbiorowej ochrony, – sprzęt saperski do odgruzowywania, – apteczki pierwszej pomocy do obiektów zbiorowej ochrony, – prefabrykowane albo modułowe punkty schronienia, – zapory drogowe, – zapasowe elementy filtrowentylacji, – radiotelefony i środki łączności przeznaczone do użycia w budowlach ochronnych
Obszar 6 Edukacja, szkolenia i działalność naukowo-badawcza	– materiały biurowe do szkoleń i konferencji, – sprzęt i zestawy do ćwiczeń z pierwszej pomocy, w tym defibrylatory treningowe, – drobne materiały promocyjne związane z ochroną ludności lub obroną cywilną, – czujki dymu i tlenku węgla, – materiały naukowe, – ulotki, plakaty i materiały informacyjne	– materiały biurowe do szkoleń i konferencji, – sprzęt i zestawy do ćwiczeń z pierwszej pomocy, w tym defibrylatory treningowe, – drobne materiały promocyjne związane z ochroną ludności lub obroną cywilną, – czujki dymu i tlenku węgla, – materiały naukowe, – ulotki, plakaty i materiały informacyjne	– materiały biurowe do szkoleń i konferencji, – ścianki promocyjne związane z ochroną ludności lub obroną cywilną, – materiały naukowe, – ulotki, plakaty i materiały informacyjne